

Київський національний торговельно-економічний
університет
Кафедра міжнародного менеджменту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Організація зовнішньоторговельних операцій підприємства гірничо-
металургійного комплексу»

*(на матеріалах ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний
комбінат», м. Полтава)*

Студентки 2 курсу, 2м групи,
спеціальності 073 «Менеджмент»
спеціалізації «Менеджмент
зовнішньоекономічної діяльності»

Мірошниченко
Єлизавети Олегівни

Науковий керівник
канд. екон. наук,
доцент

Крикуненко Катерина
Валеріївна

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

Серова Людмила
Петрівна

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права
Кафедра міжнародного менеджменту
Освітній ступінь магістр
Спеціальність 073 «Менеджмент»
Спеціалізація / освітня програма «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Затверджую

Зав. кафедри _____

«_____» _____ 20__ р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентіві

Мірошніченко Єлизавети Олегівни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту)
«Організація зовнішньоторговельних (експортних, імпорتنних) операцій
підприємства гірничо-металургійного комплексу»
(на матеріалах ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»)

Затверджена наказом КНТЕУ від «___» _____ 20__ р. № _____

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту) _____
3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту) – розвиток науково-методичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо організації зовнішньоторговельних операцій підприємства.
Об'єкт дослідження – процес організації зовнішньоторговельних операцій підприємства.
Предмет дослідження – теоретико-методичні засади організації зовнішньоторговельних операцій підприємства.

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ім'я)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним

розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»

1.1. Аналіз фінансово-економічної діяльності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

1.2. Дослідження організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

1.3. Оцінка ефективності зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»

2.1. Обґрунтування напрямів удосконалення процесу організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

2.2. Розробка комплексу заходів щодо удосконалення процесу організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

2.3. Прогнозування фінансових результатів ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» за умови реалізації запропонованих заходів

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Подача науковому керівнику 1 розділу	до 01.09.2020	07.07.2020
2	Подача науковому керівнику 2 розділу	до 25.09.2020	22.09.2020
3	Подача науковому керівнику готової ВКР	до 16.10.2020	17.10.2020
4	Попередній захист ВКР	02.11- 10.11. 2020	
5	Подача ВКР гаранту освітньої програми	16.11-18.11. 2020	
6	Подача завідуючому кафедри	19.11 – 20.11 2020	
7	Захист ВКР	3 01.12.2020	

7. Дата видачі завдання « » 20 р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)
Крикуненко Катерина Валеріївна

9. Гарант освітньої програми
Серова Людмила Петрівна

10. Завдання прийняв до виконання студент Мірошніченко Єлизавета Олегівна

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no text or other markings on the paper.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту) _____
(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист _____ (ПБ, підпис, дата)

12. Висновок про випускню кваліфікаційну роботу (проект)

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента _____
(прізвище, ініціали)
може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____
(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри _____
(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » 20 ____ р.

Анотація

Функціонування підприємств у ринкових конкурентних умовах під впливом глобалізаційних факторів зумовлює потребу володіти достовірною та деталізованою інформацією про стан і перспективи власного розвитку, наявні та потенційні ризики з метою своєчасної розробки аргументованих управлінських рішень для збільшення результативності та ефективності ЗЕД. Посилення глобалізаційних процесів в останні десятиріччя викликало активізацію зовнішньоторговельних операцій між суб'єктами різних країн, що в свою чергу активізувало пошук нових підходів до організації зовнішньоторговельних операцій.

Моя дипломна робота присвячена є розвитку науково-методичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо організації зовнішньоторговельних операцій підприємства

Під час дослідження я обґрунтувала напрями удосконалення процесу організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»; розробила комплекс заходів щодо удосконалення процесу організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»; спрогнозувала фінансові результати ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» за умови реалізації запропонованих заходів.

Annotation

The operation of enterprises in a competitive market under the influence of globalization factors necessitates reliable and detailed information about the state and prospects of their own development, existing and potential risks in order to timely develop sound management decisions to increase the effectiveness and efficiency of foreign economic activity. The intensification of globalization processes in recent decades has led to an intensification of foreign trade operations

between entities of different countries, which in turn has intensified the search for new approaches to the organization of foreign trade operations.

My thesis is devoted to the development of scientific and methodological principles and the development of practical recommendations for the organization of foreign trade operations of the enterprise

During the research I substantiated the directions of improvement of the process of organization of foreign trade operations of PJSC "Poltava Mining and Processing Plant"; developed a set of measures to improve the process of organizing foreign trade operations of PJSC "Poltava Mining and Processing Plant"; predicted the financial results of PJSC "Poltava Mining and Processing Plant" subject to the implementation of the proposed measures.

Реферат

випускної кваліфікаційної магістерської роботи на тему
«Організація зовнішньоторговельних (експортних, імпорتنих) операцій
підприємства гірничо-металургійного комплексу»
(на прикладі ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»
Студентки Мірошніченко Єлизавети Олегівни

Актуальність теми обумовлюється тим, що функціонування підприємств у ринкових конкурентних умовах під впливом глобалізаційних факторів зумовлює потребу володіти достовірною та деталізованою інформацією про стан і перспективи власного розвитку, наявні та потенційні ризики з метою своєчасної розробки аргументованих управлінських рішень для збільшення результативності та ефективності ЗЕД. Посилення глобалізаційних процесів в останні десятиріччя викликало активізацію зовнішньоторговельних операцій між суб'єктами різних країн, що в свою чергу активізувало пошук нових підходів до організації зовнішньоторговельних операцій.

Метою дипломної роботи є розвиток науково-методичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо організації зовнішньоторговельних операцій підприємства.

Об'єктом дослідження є процес організації зовнішньоторговельних операцій підприємства.

Відповідно до об'єкту роботи, предметом є теоретико-методичні засади організації зовнішньоторговельних операцій підприємства.

Для досягнення поставленої мети та завдань були використані загальнонаукові методи дослідження: пізнання (аналізу і синтезу, індукції і дедукції, кількісного та якісного аналізу); теоретичного узагальнення і порівняння; статистичного аналізу; метод прогнозування; діалектичний метод пізнання економічних явищ, фундаментальні положення економічної теорії.

Інформаційна база дослідження представлена нормативно-правовими актами, матеріалами навчальних посібників та підручників, наукових статей, статистичними даними та матеріалами періодичних видань та Інтернет-джерел, а також даними бухгалтерської і статистичної звітності досліджуваного підприємства.

Основний науковий результат роботи полягає у такому:

- обґрунтовано напрями удосконалення процесу організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»;
- розроблено комплекс заходів щодо удосконалення процесу організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»;
- спрогнозовано фінансові результати ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» за умови реалізації запропонованих заходів.

Одержані результати можуть бути використаними ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» під час організації зовнішньоторговельних (експортних, імпорتنих) операцій підприємства гірничо-металургійного комплексу.

Ключові слова: ЕКСПОРТ, ІМПОРТ, ЕКСПОРТНІ ОПЕРАЦІЇ, ІМПОРТНІ ОПЕРАЦІЇ, ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ.

Загальний обсяг роботи – 66 сторінок. Вона містить 29 таблиць, 7 рисунків. Кількість використаних джерел – 40, їх список наведений на 6 сторінках.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2020 рік.

Рік захисту роботи – 2020 рік.

ЗМІСТ

Вступ.....	11
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ОРГАНІЗАЦІЇ зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо- збагачувальний комбінат»	13
1.1. Аналіз фінансово-економічної діяльності ПрАТ «Полтавський гірничо- збагачувальний комбінат»	13
1.2. Дослідження організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	27
1.3. Оцінка ефективності зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	33
Висновки до розділу 1.....	44
РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ОРГАНІЗАЦІЇ зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо- збагачувальний комбінат»	47
2.1. Обґрунтування напрямів удосконалення процесу організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо- збагачувальний комбінат»	47
2.2. Розробка комплексу заходів щодо удосконалення процесу організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо- збагачувальний комбінат»	54
2.3. Прогнозування фінансових результатів ПрАТ «Полтавський гірничо- збагачувальний комбінат» за умови реалізації запропонованих заходів	64
Висновки до розділу 2.....	69
Висновки та пропозиції	71
Список використаних джерел.....	75
Додатки.....	81

ВСТУП

Функціонування підприємств у ринкових конкурентних умовах під впливом глобалізаційних факторів зумовлює потребу володіти достовірною та деталізованою інформацією про стан і перспективи власного розвитку, наявні та потенційні ризики з метою своєчасної розробки аргументованих управлінських рішень для збільшення результативності та ефективності ЗЕД. Посилення глобалізаційних процесів в останні десятиріччя викликало активізацію зовнішньоторговельних операцій між суб'єктами різних країн, що в свою чергу активізувало пошук нових підходів до організації зовнішньоторговельних операцій.

Проблематиці удосконалення організації зовнішньоторговельних операцій на підприємстві присвячені дослідження багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, серед яких Алексєєва Т. І., Боярчук А. І., Волошина Я. Л., Головата О. В., Дзюба М. І., Іванова В. В., Козак Ю. Г., Лазаренко В. Є., Пермінова С. О., Шморгун Л. та інші вчені-економісти.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є розвиток науково-методичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо організації зовнішньоторговельних операцій підприємства. Для досягнення вказаної мети у роботі поставлено і вирішено такі завдання:

- здійснити аналіз фінансово-економічної діяльності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»;
- дослідити організацію зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»;
- оцінити ефективність зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»;
- обґрунтувати напрями удосконалення процесу організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»;

- розробити комплекс заходів щодо удосконалення процесу організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»;

- спрогнозувати фінансові результати ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» за умови реалізації запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження є процес організації зовнішньоторговельних операцій підприємства

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади організації зовнішньоторговельних операцій підприємства

Для виконання поставлених завдань було використано наступні методи досліджень: пізнання (аналізу і синтезу, індукції і дедукції, кількісного та якісного аналізу); теоретичного узагальнення і порівняння ; статистичного аналізу ; метод прогнозування; діалектичний метод пізнання економічних явищ, фундаментальні положення економічної теорії.

Інформаційна база дослідження представлена нормативно-правовими актами, матеріалами навчальних посібників та підручників, наукових статей, статистичними даними та матеріалами періодичних видань та Інтернет-джерел, а також даними бухгалтерської і статистичної звітності досліджуваного підприємства.

Структурно робота складається з вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел з 40 найменувань, 5 додатків.

РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»

1.1. Аналіз фінансово-економічної діяльності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Приватне акціонерне товариство «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» було створене в 1995 році відповідно до Наказу Міністерства промисловості України № 401 від 30 грудня 1994 року шляхом перетворення Полтавського державного гірничо-збагачувального комбінату у відкрите акціонерне товариство. Засновником ПрАТ «Полтавський ГЗК» була Держава в особі Міністерства промисловості України. В 2016 році було змінено організаційно-правову форму з відкритого акціонерного товариства на приватне акціонерне товариство. Зареєстрована адреса компанії: вул. Будівельників, 16, м. Горішні Плавні, Полтавська область, Україна. Основним видом продукції Товариства є виробництво залізорудних офлюсованих окатків. Технологічний процес виробництва окатків складається з етапів: видобування залізної руди в кар'єрі, подрібнення руди, збагачення та виробництва концентрату, обпалення та виробництва окатків. В 2018 р. ПрАТ «Полтавський ГЗК» виробив 10 607,2 тис. т. залізорудних окатків (з них 9 924,7 тис.т з вмістом Fe 65%), у т. ч. із власної сировини та давальницької сировини 10 506,2 тис.т., добуто власної руди 20 876 тис.т, виконано розкривних робіт в обсязі 22 951 тис.м3. Для порівняння в 2017 р. ПрАТ «Полтавський ГЗК» виробив 10 444 тис. т. залізорудних окатків (з них 9 885,3 тис.т з вмістом Fe 65%), у т. ч. із власної та давальницької сировини 10 394,4 тис.т., добуто власної руди 26 962 тис.т, виконано розкривних робіт в обсязі 18 283 тис.м3.

Аналіз ресурсів ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. наведено в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Аналіз активів ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр., тис. грн.

Показники	Станом на 31.12					абсолютне відхилення		відносне відхилення	
	2015	2016	2017	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Нематеріальні активи	128323	130521	202773	213216	235264	10443	22048	5,15	10,34
Основні засоби	7058534	6775459	7139777	11397556	15086107	4257779	3688551	59,63	32,36
Інвестиційна нерухомість				0	20576	0	20576	x	x
Активи у формі право користування				0	290309	0	290309	x	x
Інвестиції	1393052	1634739	2545631	197771	193925	-2347860	-3846	-92,23	-1,94
Запаси	223388			5618502	5692674	5618502	74172	x	1,32
Відстрочені податкові активи	1681162	1423638	562414	585272	632847	22858	47575	4,06	8,13
Необоротні активи	10484459	9964357	10450595	18012317	22151702	7561722	4139385	72,36	22,98
Запаси	3848394	4973315	6822645	3060319	4025199	-3762326	964880	-55,14	31,53
Торгова та інша дебіторська заборгованість	2360085	4207966	4606450	5321334	5155341	714884	-165993	15,52	-3,12
Передоплати та інші оборотні активи	142775	284891	262381	430622	532061	168241	101439	64,12	23,56
Податки до відшкодування, окрім податку на прибуток	2237775	771635	468461	822181	665563	353720	-156618	75,51	-19,05
Грошові кошти та короткострокові депозити	321111	1087854	219295	224790	560027	5495	335237	2,51	149,13
Оборотні активи	8910140	11325661	12379232	9859246	10938191	-2519986	1078945	-20,36	10,94
Активи	19394599	21290018	22829827	27871563	33089893	5041736	5218330	22,08	18,72

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи із табл. 1.1, можна дійти висновку, що необоротні активи у 2018 році порівняно з 2017 роком зросли на 7561722 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зросли на 4139385 тис. грн. за рахунок збільшення залишкової вартості основних засобів на 3688551 тис. грн.

Оборотні активи у 2018 році порівняно з 2017 роком зменшились на 2519986 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2017 роком зросли на 1078945 тис. грн. за рахунок збільшення залишку запасів на 964880 тис. грн.

Структура активів ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. наведена на рис. 1.1.

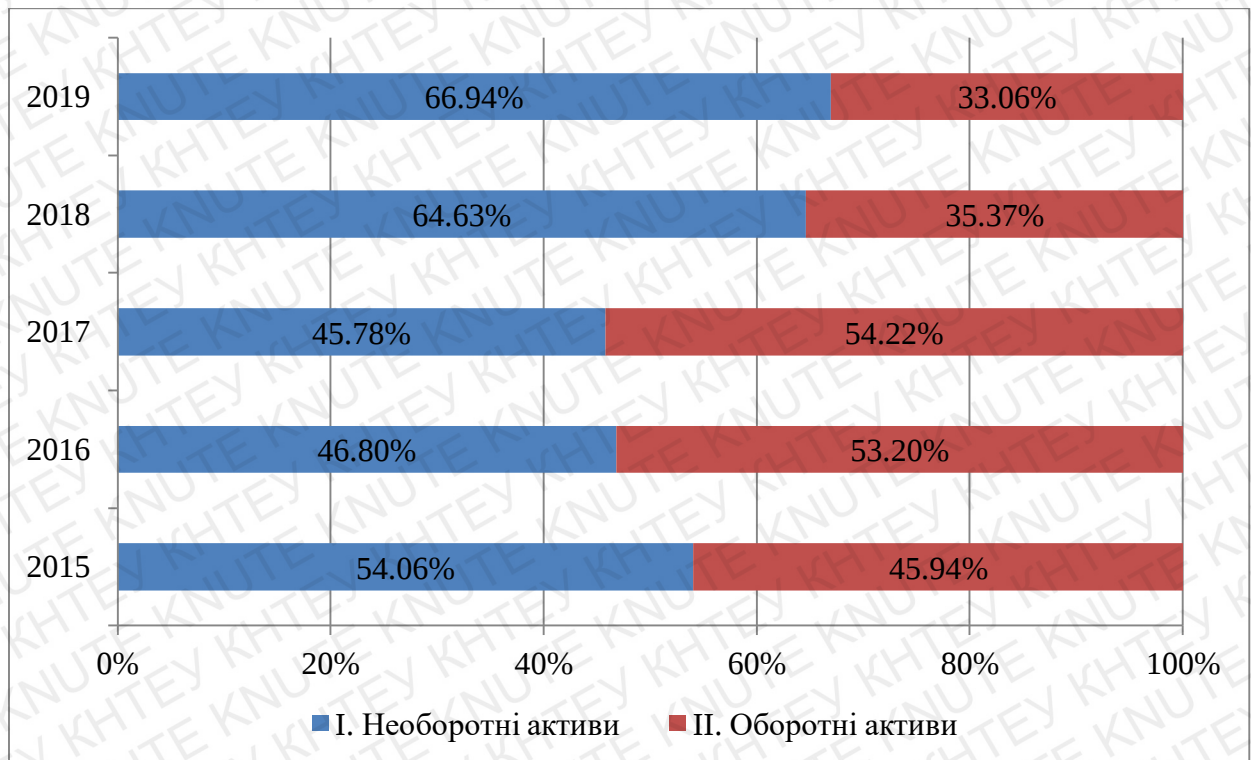

Рис. 1.1. Структура активів ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр., %

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, найбільшу питому вагу в активах у 2015, 2018, 2019 роках займали необоротні активи в межах 54,06 – 66,94%. Найбільшу питому вагу в активах у 2016, 2017 роках займали оборотні активи в межах 53,20 – 54,22%.

Динаміка джерел утворення ресурсів ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. наведено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Динаміка джерел утворення активів ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр., тис. грн.

Показники	Станом на 31.12					абсолютне відхилення		відносне відхилення	
	2015	2016	2017	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Статутний капітал	1902360	1902360	1902360	1902360	1902360	0	0	0	0
Незареєстрований статутний капітал	35	35	34	0	1185240	-34	1185240	-100	x
Емісійний дохід	81333	81209	81218	79951	4182890	-1267	4102939	-1,56	5131,82
Власні викуплені акції	-1123	-1424		-141	0	-141	141	x	-100
Інші резерви	-147527	-121485	-313129	-278614	-423404	34515	-144790	-11,02	51,97

Резервний капітал	475590			285354	285354	285354	0	x	0
Нерозподілений прибуток	-3116012	-2699574	1584981	6477960	13509676	4892979	7031716	308,71	108,55
Власний капітал	-805344	-838879	3255464	8466870	20642116	5211406	12175246	160,08	143,80
Неконтрольовані частки				35	35	35	0	x	0
Кредити і позики за якими нараховуються відсотки	247115	187340	97940	62158	18090	-35782	-44068	-36,53	-70,90
Орендні зобов'язання				0	200695	0	200695	x	x
Пенсійні зобов'язання із визначеними виплатами	335300	322711	148236	462509	640532	314273	178023	212,01	38,49
Резерв на рекультивація кар'єру	445205	336787	492579	38338	48153	-454241	9815	-92,22	25,60
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1027620	846838	738755	563040	907505	-175715	344465	-23,79	61,18
Кредити і позики за якими нараховуються відсотки	17859397	20056476	17660941	17411985	9628764	-248956	-7783221	-1,41	-44,70
Торгова та інша кредиторська заборгованість	870230	511898	532808	1007676	1542089	474868	534413	89,13	53,03
Орендні зобов'язання				0	75396	0	75396	x	x
Податок на прибуток до сплати	89434	64146	347133	207377	91903	-139756	-115474	-40,26	-55,68
Пенсійні зобов'язання із визначеними виплатами	80318	84866	101441	37138	43814	-64303	6676	-63,39	17,98
Інші зобов'язання	258207	555051	179225	5336	1197	-173889	-4139	-97,02	-77,57
Податки до сплати крім податку на прибуток	14737	9622	14060	172141	157109	158081	-15032	1124,33	-8,73
Поточні зобов'язання і забезпечення	19172323	21282059	18835608	18841653	11540272	6045	-7301381	0,03	-38,75
Капітал	19394599	21290018	22829827	27871563	33089893	5041736	5218330	22,08	18,72

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи із табл. 1.2, можна дійти висновку, що власний капітал у 2018 році порівняно з 2017 роком зріс на 5211406 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зріс на 12175246 тис. грн. за рахунок зростання нерозподіленого прибутку на 7031716 тис. грн.

Довгострокові зобов'язання у 2018 році порівняно з 2017 роком зменшилися на 175715 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зросли на 344465 тис. грн. за рахунок зростання орендних зобов'язань на 200695 тис. грн.

Поточні зобов'язання у 2018 році порівняно з 2017 роком зросли на 6045 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зменшилися на 7301381 тис. грн. за рахунок зменшення кредитів і позик за якими нараховуються відсотки на 7783221 тис. грн.

Структура джерел утворення активів ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. наведена на рис. 1.2.

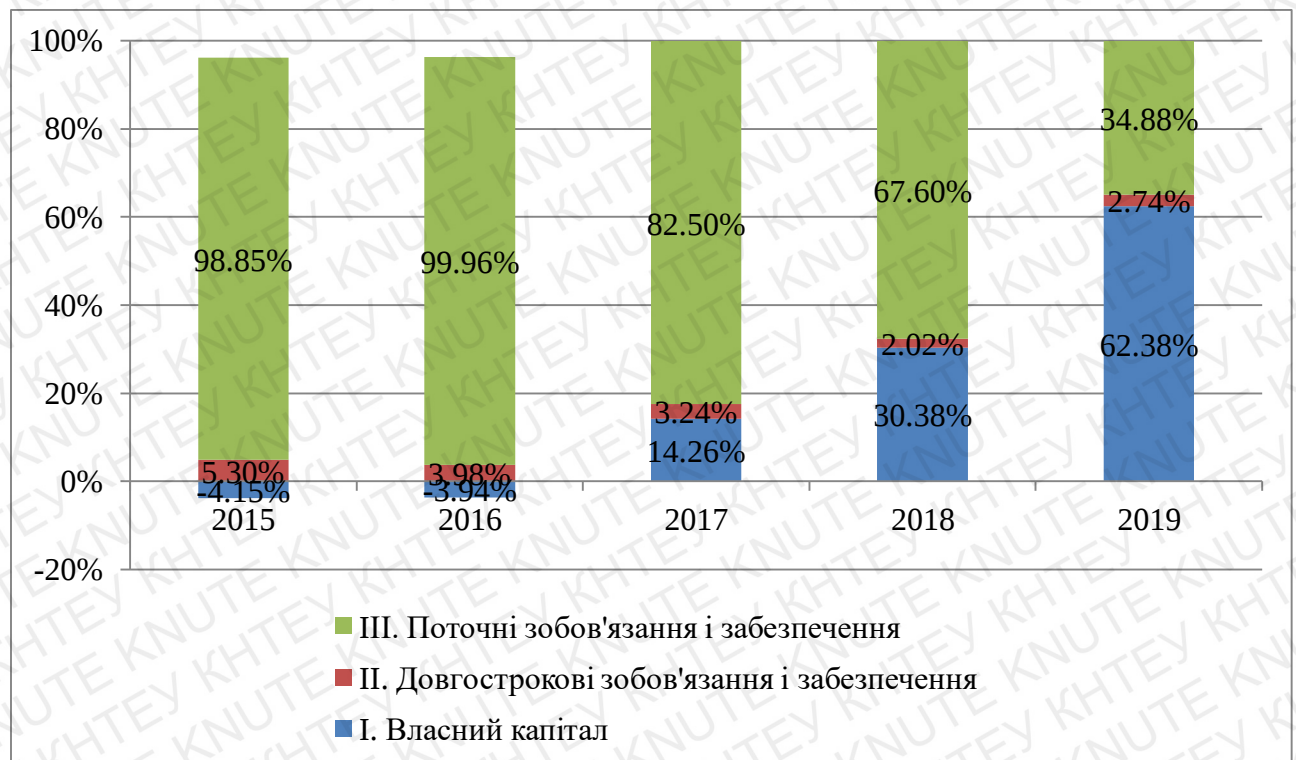

Рис. 1.2. Структура джерел утворення активів ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр., %

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, найбільшу питому вагу в джерелах утворення активів у 2015-2018 роках займали поточні зобов'язання та забезпечення в межах 67,60 –

98,85%. Найбільшу питому вагу в джерелах утворення активів у 2019 році займав власний капітал в межах 62,38%.

Аналіз доходів та витрат ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. наведені в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Аналіз доходів та витрат ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр., тис. грн.

Показники	За рік					абсолютне відхилення		відносне відхилення	
	2015	2016	2017	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	14969052	16946256	20378679	22448916	25674866	2070237	3225950	10,16	14,37
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	9045173	9026209	9280093	12285412	13994642	3005319	1709230	32,38	13,91
Валовий прибуток	5923879	7920047	11098586	10163504	11680224	-935082	1516720	-8,43	14,92
Інші операційні доходи	188127	87383	70752	99372	116995	28620	17623	40,45	17,73
Адміністративні витрати	244135	252571	336889	450539	633814	113650	183275	33,74	40,68
Витрати на збут	2291994	2546708	1973423	2082070	2818961	108647	736891	5,51	35,39
Інші операційні витрати	4541824	1085133	1012309	754062	506768	-258247	-247294	-25,51	-32,79
Фінансовий результат від операційної діяльності	-965947	4123018	7846717	6976205	7837676	-870512	861471	-11,09	12,35
Прибуток від курсових різниць, нетто				106437	1470237	106437	1363800	x	1281,32
Фінансові доходи	70780	103885	130913	18295	10713	-112618	-7582	-86,03	-41,44
Частка прибутку асоційованого підприємства	86137	34570	40529	149168	109919	108639	-39249	268,05	-26,31
Фінансові витрати	6299529	3884055	1983027	1173300	939804	-809727	-233496	-40,83	-19,90
Фінансовий результат до оподаткування	-7108559	377418	6035132	6076805	8488741	41673	2411936	0,69	39,69
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-1208290	417860	1769042	899759	1457025	-869283	557266	-49,14	61,94
Чистий фінансовий результат	-5900269	-40442	4266090	5177046	7031716	910956	1854670	21,35	35,82

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи із табл. 1.3, можна дійти висновку, чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2018 році порівняно з 2017 роком зріс на 2070237 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зріс на 3225950 тис. грн.

Чистий прибуток протягом 2015 - 2019 рр. стрімко збільшувався, та у 2019 році становив 7031716 тис. грн., що на 35,82% більше з0а показник 2018 року.

Аналіз рентабельності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. наведено у табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Аналіз показників оцінки рентабельності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр.

Показники	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	абсолютне відхилення		відносне відхилення, %	
						2018 / 2017	2019 / 2018	2018 / 2017	2019 / 2018
Рентабельність продажу	-39,42	-0,24	20,93	23,06	27,39	2,13	4,33	10,16	18,76
Рентабельність основної діяльності	-65,23	-0,45	45,97	42,14	50,25	-3,83	8,11	-8,33	19,24
Рентабельність власного капіталу	732,64	4,82	131,04	61,14	34,06	-69,90	-27,08	-53,34	-44,29
Період окупності власного капіталу	0,14	20,74	0,76	1,64	2,94	0,87	1,30	114,32	79,49
Рентабельність капіталу	-30,42	-0,19	18,69	18,57	21,25	-0,11	2,68	-0,60	14,41

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

У 2015 – 2016 рр. рентабельність мала від’ємні значення, адже не підприємстві спостерігався збиток.

Виходячи з рентабельності продажів, відсоток здатності підприємства контролювати собівартість послуг -39,42% у 2015 році, -0,24% у 2016 році, 20,93% в 2017 році, 23,06% в 2018 році, 27,39% в 2019 році, отже, даний показник зріс у 2016 – 2019 роках за рахунок зростання чистого прибутку.

Рентабельність основного капіталу становила -65,23% у 2015 році, -0,45% у 2016 році, 45,97% в 2017 році, 42,14% в 2018 році, 50,25% в 2019 році, даний показник зріс у 2016 – 2019 роках за рахунок зростання чистого прибутку.

Рентабельність власного капіталу становила 732,64% у 2015 році, 4,82% у 2016 році, 131,04% в 2017 році, 61,14% в 2018 році, 34,06% в 2019 році, даний показник зріс у 2016 – 2019 роках за рахунок зростання чистого прибутку та не значного зростання власного капіталу.

Рентабельність усього капіталу підприємства в 2015 році становила -30,42%, у 2016 році 0,19%, в 2017 році 18,69%, в 2018 році 18,57%, в 2019 році 21,25%, даний показник зріс у 2016 – 2019 роках за рахунок зростання чистого прибутку та не значного зростання капіталу підприємства.

Аналіз ділової активності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. наведено у табл. 1.5.

Таблиця 1.5

Аналіз показників ділової активності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр.

Показники	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	абсолютне відхилення		відносне відхилення, %	
						2018 / 2017	2019 / 2018	2018 / 2017	2019 / 2018
Фондовіддача	2,12	2,50	2,85	1,97	1,70	-0,88	-0,27	-30,99	-13,59
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,16	3,22	3,82	3,41	4,04	-0,40	0,63	-10,57	18,35
Період оборотності дебіторської заборгованості	115,59	113,39	95,60	106,89	90,32	11,29	-16,57	11,81	-15,51

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	0,47	0,42	0,49	0,65	1,21	0,16	0,56	32,34	85,98
Період оборотності кредиторської заборгованості	773,66	860,60	740,83	559,79	300,99	-181,05	-258,80	-24,44	-46,23
Коефіцієнт оборотності запасів	2,35	1,81	1,36	4,01	3,48	2,65	-0,54	195,14	-13,39
Період оборотності запасів	155,29	201,11	268,34	90,92	104,98	-177,42	14,06	-66,12	15,46
Коефіцієнт оборотності активів	0,77	0,80	0,89	0,81	0,78	-0,09	-0,03	-9,77	-3,67
Коефіцієнт покриття дебіторської заборгованості	0,149	0,046	0,023	0,037	0,026	0,014	-0,011	59,32	-29,22
Оборотність власного капіталу	-18,59	-20,20	6,26	2,65	1,24	-3,61	-1,41	-57,64	-53,09

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Виходячи із динаміки показників ділової активності підприємства у 2015 – 2019 роках, можна зробити наступні висновки:

- коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості в 2018 році порівняно з 2017 роком зменшився на 0,4 рази, в 2019 році порівняно з 2018 роком зріс на 0,63 рази.
- коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості в 2018 році порівняно з 2017 роком зріс на 0,16 рази, в 2019 році порівняно з 2018 роком зріс на 0,56 рази.
- коефіцієнт оборотності запасів в 2018 році порівняно з 2017 роком зріс на 2,65 рази, в 2019 році порівняно з 2018 роком зменшився на 0,54 рази.
- коефіцієнт оборотності активів в 2018 році порівняно з 2017 роком зменшився на 0,09 рази, в 2019 році порівняно з 2018 роком зменшився на 0,03 рази.

- оборотність власного капіталу в 2018 році порівняно з 2017 роком знизилась на 3,61 рази, в 2019 році порівняно з 2018 роком знизилась на 1,41 рази.

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. наведено у табл. 1.6.

Таблиця 1.6

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр.

Показники	Станом на 31.12					абсолютне відхилення		відносне відхилення, %	
	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018 / 2017	2019 / 2018	2018 / 2017	2019 / 2018
Коефіцієнт фінансової автономії	-0,04	-0,04	0,14	0,30	0,62	0,16	0,32	113,04	105,35
Коефіцієнт фінансової заборгованості	1,04	1,04	0,86	0,70	0,38	-0,16	-0,32	-18,80	-45,97
Коефіцієнт фінансової залежності	-25,08	-26,38	6,01	2,29	0,60	-3,72	-1,69	-61,88	-73,69
Коефіцієнт покриття боргу	-0,04	-0,04	0,17	0,44	1,66	0,27	1,22	162,36	280,05

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Коефіцієнт фінансової автономії у 2018 році порівно з 2017 роком на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» зріс на 16%, а у 2019 році порівняно з 2017 роком зріс на 32%, що свідчить про позитивну тенденцію в діяльності підприємства на протязі 2015 - 2019 рр.

Коефіцієнт фінансової заборгованості за 2015 - 2019 рр. становив 38% - 104%, це є дуже негативною тенденцією, адже при таких результатах можна зробити висновок, що підприємство має досить велику суму позикового капіталу.

Коефіцієнт фінансової залежності у 2018 році порівно з 2017 роком на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» зменшився на 372%,

а у 2019 році порівняно з 2017 роком зменшився на 169%, що свідчить про позитивну тенденцію в діяльності підприємства протягом 2015 - 2019 рр.

Коефіцієнт покриття боргу у 2018 році порівно з 2017 роком на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» зріс на 27%, а у 2019 році порівняно з 2017 роком зріс на 122%, що свідчить про позитивну тенденцію в діяльності підприємства протягом 2015 - 2019 рр.

Аналіз ліквідності та платоспроможності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. наведено у табл. 1.7.

Таблиця 1.7

Аналіз ліквідності та платоспроможності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр.

Показники	Станом на 31.12					абсолютне відхилення		відносне відхилення, %	
	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2018 / 2017	2019 / 2018	2018 / 2017	2019 / 2018
Коефіцієнт забезпеченості ліквідними активами	0,4594	0,5320	0,5422	0,3537	0,3306	-0,1885	-0,0232	-34,76	-6,55
Коефіцієнт забезпеченості швидко ліквідними активами	0,2150	0,2847	0,3085	0,1179	0,1386	-0,1906	0,0207	-61,79	17,56
Коефіцієнт забезпеченості готовими засобами платежу	0,0166	0,0511	0,0096	0,0081	0,0169	-0,0015	0,0089	-16,04	109,84
Загальний коефіцієнт покриття	0,4647	0,5322	0,6572	0,5233	0,9478	-0,1340	0,4246	-20,38	81,14
Проміжний коефіцієнт покриття	0,2175	0,2848	0,3739	0,1744	0,3973	-0,1995	0,2230	-53,36	127,88
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,0167	0,0511	0,0116	0,0119	0,0485	0,0003	0,0366	2,47	306,76
Коефіцієнт відволікання оборотних активів у запаси	0,4319	0,4391	0,5511	0,3104	0,3680	-0,2407	0,0576	-43,68	18,55

Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість	0,5320	0,4648	0,4311	0,6668	0,5808	0,2357	-0,0860	54,66	-12,90
Коефіцієнт участі матеріальних запасів у покритті поточних зобов'язань	0,2007	0,2337	0,3622	0,1624	0,3488	-0,1998	0,1864	-55,16	114,75
Частка власного оборотного капіталу у покритті запасів	-2,67	-2,00	-0,95	-2,94	-0,15	-1,99	2,79	210,16	-94,90
Коефіцієнт маневрування	12,74	11,87	-1,98	-1,06	-0,03	0,92	1,03	-46,51	-97,25

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Активи підприємства забезпечені групою ліквідних активів на 54% у 2017 році, на 35% у 2018 році, на 33% у 2019 році. Активи підприємства забезпечені групою швидко ліквідних активів на 30% у 2017 році, на 12% у 2018 році, на 14% у 2019 році. Активи підприємства забезпечені групою готових засобів платежу на 0,9% у 2017 році, на 0,8% у 2018 році, на 1,7% у 2019 році.

За допомогою своїх ліквідних активів підприємство здатне розрахуватися по своїх поточних зобов'язаннях на 66% у 2017 році, на 52% у 2018 році, на 95% у 2019 році. За допомогою своїх швидко ліквідних активів підприємство здатне розрахуватися по своїх поточних зобов'язаннях на 37% у 2017 році, на 17% у 2018 році, на 40% у 2019 році. За допомогою своїх найбільш ліквідних активів підприємство здатне розрахуватися по своїх поточних зобов'язаннях на 1,16% у 2017 році, на 1,19% у 2018 році, на 4,85% у 2019 році.

Частка найменш ліквідних оборотних активів в загальній їх сумі складає 55% у 2017 році, 37% у 2018 році, 37% у 2019 році. Частка дебіторської заборгованості у оборотних активах складає 43% у 2017 році, 67% у 2018 році, 58% у 2019 році. За рахунок найменш ліквідних активів покриваються поточні зобов'язання на 36% у 2017 році, на 16% у 2018 році, на 35% у 2019 році. Запаси профінансовані за рахунок власного оборотного капіталу на -95% у 2017 році, на -294% у 2018 році, на -15% у 2019 році. Відсоток власного капіталу, який знаходиться у більш рухливій його формі - 198% у 2017 році, -106% у 2018 році, на -3% у 2019 році.

Тип поточної фінансової стійкості ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. наведено у табл. 1.8.

Таблиця 1.8

Тип поточної фінансової стійкості ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр., тис. грн.

№	Показники	Станом на 31.12				
		2015	2016	2017	2018	2019
1.	Власний капітал	-805344,0	-838879,0	3255464,0	8466870,0	20642116,0
2.	Необоротні активи	10484459,0	9964357,0	10450595,0	18012317,0	22151702,0
3.	Наявність власних оборотних засобів (ряд.1- ряд.2)	-11289803,0	-	-7195131,0	-9545447,0	-1509586,0
4.	Довгострокові зобов'язання	1027620,0	846838,0	738755,0	563040,0	907505,0
5.	Наявність власних оборотних засобів і довгострокових джерел формування запасів (величина функціонуючого капіталу) (ряд.3 + ряд.4)	-10262183,0	-9956398,0	-6456376,0	-8982407,0	-602081,0
6.	Короткострокові кредити банку	17859397,0	20056476,0	17660941,0	17411985,0	9628764,0
7.	Загальна величина джерел формування запасів (ряд.5 +	7597214,0	10100078,0	11204565,0	8429578,0	9026683,0

	ряд.6)					
8.	Загальна величина запасів	3848394,0	4973315,0	6822645,0	3060319,0	4025199,0
9.	Надлишок або нестача власних оборотних засобів для формування запасів (р.3 – р.8)	-15138197,0	- 15776551,0	- 14017776,0	- 12605766,0	-5534785,0
10.	Надлишок або нестача власних оборотних засобів і довгострокових джерел формування запасів (ряд.5 – ряд.8)	-14110577,0	- 14929713,0	- 13279021,0	- 12042726,0	-4627280,0
11.	Надлишок або нестача загальної величини основних джерел формування запасів (ряд. 7 - ряд. 8)	3748820,0	5126763,0	4381920,0	5369259,0	5001484,0
12.	Трикомпонентний показник типу фінансової стійкості (S) (результати рядків 9, 10, 11)	(0,0,1)	(0,0,1)	(0,0,1)	(0,0,1)	(0,0,1)

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

У 2015 - 2019 рр. підприємство ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» мало нестійкий фінансовий стан.

Нестійке фінансове становище, яке відповідає нерівності: $ЗВ > НДФЗ$

де, $ЗВ$ – запаси; $НДФЗ = ВОК + БКрОК + ТКрЗ$.

де $ВОК$ - власні оборотні активи; $БКрОК$ - банківські кредити для формування обігових коштів. $ТКрЗ$ - кредиторська заборгованість товарного характеру.

Цей тип фінансової стійкості свідчить про наявність певних проблем з джерелами фінансування запасів та витрат. Для формування певної їх частини використані джерела фінансування, що не можуть бути визнані за

нормальні (позикові ресурси, що отримані для інших цілей, залишки коштів фондів спеціального призначення, кредиторська заборгованість нетоварного характеру та ін.).

Нестійкий (передкризовий) фінансовий стан характеризується тим, що зберігається можливість відновлення платоспроможності за рахунок поповнення власного капіталу та збільшення власних оборотних засобів, а також додаткового залучення довгострокових кредитів. Характеризується нестачею власних оборотних засобів, довгострокових джерел формування, надлишком або рівністю загальної величини основних джерел формування запасів та вартістю запасів; порушеннями фінансової дисципліни, збоями в надходженні грошових коштів на поточний рахунок, зниженням прибутковості діяльності. Якщо ці умови не виконуються, то спостерігається тенденція до погіршення фінансового стану.

1.2. Дослідження організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Експортна діяльність є важливою і невід'ємною складовою господарської активності підприємства. Здійснення експортних операцій стає вагомим передумовою для розширення ринків збуту, збільшення обсягів виробництва та підвищення якості продукції, що, в свою чергу, дозволяє також створити сприятливе підґрунтя для зміцнення конкурентних позицій підприємства на внутрішньому ринку. Організацію експортної діяльності на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» здійснює відділ зовнішньоекономічної діяльності. Організаційна структура відділу ЗЕД ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» наведена в додатку А.

Департамент зовнішньоекономічної діяльності (ВЗЕД) є частиною апарату управління підприємства, його завдання - планувати, організувати та координувати зовнішньоекономічну діяльність підприємства.

Основні завдання департаменту:

- управління експортним потенціалом підприємства та створення конкурентоспроможної продукції;
- забезпечення виконання зобов'язань перед закордонними партнерами;
- розробка нових форм промислової, науково-технічної та інвестиційної співпраці;
- Підготовка контрактного продукту до процедури митного оформлення.

У цьому випадку обсяг експортно-імпортних операцій є постійним, однорідним, його географія обмежена.

Основною функцією відділу є забезпечення стабільних та адекватних, потенційних можливостей підприємства, зовнішньоекономічної діяльності, поглиблення торговельних зв'язків з іноземними партнерами.

Основні види робіт, які виконує кафедра, є наступні:

- організація експортно-імпортних операцій;
- валютні та фінансові операції;
- декларування та митне оформлення товарів;
- встановлення партнерських відносин з фірмами інших країн;
- наукова та інформаційна робота;
- пошук способів виходу підприємства на зовнішній ринок;
- вивчення напрямків та тенденцій розвитку світового ринку конкретного товару.

Декларації та митне оформлення є однією з головних заходів Департаменту зовнішньоекономічних питань, оскільки не тільки замовники продукції компанії знаходяться за кордоном, а й основними постачальниками сировини - іноземними партнерами. Це спричиняє постійні потоки сировини та товарів. Декларування товарів включає в себе реєстрацію наступних документів: митні декларації (ВМД); електронні копії ВМД; декларації митної вартості; описи документів, що застосовуються до ВМД.

Кінцевим результатом діяльності декларанта є отримання митного

знака "Випуск дозволено".

Відповідно до цих загальних завдань та напрямів діяльності Міністерства закордонних справ, його працівники мають свої особливі обов'язки.

Розглянемо структуру відділу ВЗЕД ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», штат якої визначається структурою та характеристиками виробництва експортної продукції, формами та обсягом зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві: керівник відділу, заступник начальника, який безпосередньо підпорядковується начальнику відділу, а в свою чергу підлеглими: експертом з митного регулювання, економістом, протоколом.

Керівник відділу зовнішньоекономічної діяльності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» здійснює загальну координацію діяльності співробітників кафедри та координує управління з іншими відомствами та службами підприємства, займається питаннями руху валютних коштів, вирішує поточні операційні проблеми. У деяких відомствах є фахівець з валютних операцій (планування, контроль за валютно-розрахунковими операціями тощо).

Заступник Начальника Департаменту зовнішньоекономічних зв'язків ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» здійснює нагляд за виконанням вчасних інструкцій, підтримує листування з компаніями та компаніями в Україні та інших країнах, економічні та науково-консалтингові питання, бере участь у розробці умов контракту.

Як видно, відділ невеликий, але він може успішно виконувати свої функції через взаємодію з іншими відомствами підприємства.

У цьому випадку відділ маркетингу вивчає ринки та споживчий попит, встановлює вимоги щодо кількості, періодичності поставок та якості продукції.

Планово-економічний відділ ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» здійснює планування діяльності компанії, робить

необхідні розрахунки у зв'язку з цим і передає до відділу FED основні дані про ціни на продукти, сировину та матеріали.

Відділ нового обладнання ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» здійснює технічний розвиток та контроль за виробництвом експортної продукції. Якість експортної продукції відповідає технічному відділу.

Фінансовий відділ ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» несе відповідальність за фінансову підтримку експортно-імпортних операцій, тому відділ зовнішньоекономічних зв'язків надає йому всі сервісні примітки та рахунки перед оплатою поточних витрат (митні збори, митні платежі, платежі органам сертифікації, тощо).

У відділі бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності передано акти на виконання робіт з економічного, науково-технічного співробітництва з іноземними організаціями, кошторису витрат на заходи щодо зовнішньоекономічної діяльності, дані про виділені фінансові ресурси та документи на проведення валютного рахунку.

Відділ транспорту здійснює документальне оформлення вантажів, перевезення вантажів та складання графіка їх відвантаження.

Таким чином, відділ зовнішньоекономічної діяльності взаємодіє з послугами та підрозділами підприємства у своїй діяльності. Координація цієї взаємодії лежить на співробітників відділу зовнішньоекономічної діяльності.

Підрозділ зовнішньоекономічної діяльності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» розробляє перспективи проведення необхідних заходів з наукового, економічного та торговельного співробітництва з іноземними державами; організувати переговори з іноземними делегаціями; збирати та накопичувати інформацію про проблеми світової торгівлі; розробляти перспективні плани експорту та імпорту товарів; визначити завдання для фахівців, які відправляються за кордон; проекти експортно-імпортних контрактів; визначити ступінь конкурентоспроможності товарів на світовому ринку; розробити заходи щодо

уникнення антидемпінгових важелів, організувати протоколи, консультуватися з іноземними фахівцями, складати документи на запрошення іноземних фахівців; забезпечує перекладачів іноземних фахівців, делегацій, а також переговори; переводить каталоги, брошури, інші комерційні документи, вибирає найбільш оптимальний підхід до ціноутворення при експорті та імпорті товарів; аналіз цін на товарному ринку та крос-курси на валютному ринку; розрахунок потреби в кредиті та позиках; обробка форм оплати при експорті імпортованих товарів; визначення балансу зовнішньоекономічної діяльності; розрахунок обсягів оборотного капіталу для зовнішньоекономічної діяльності.

Процес організації ЗЕД підприємства наведено на рис. 1.3.

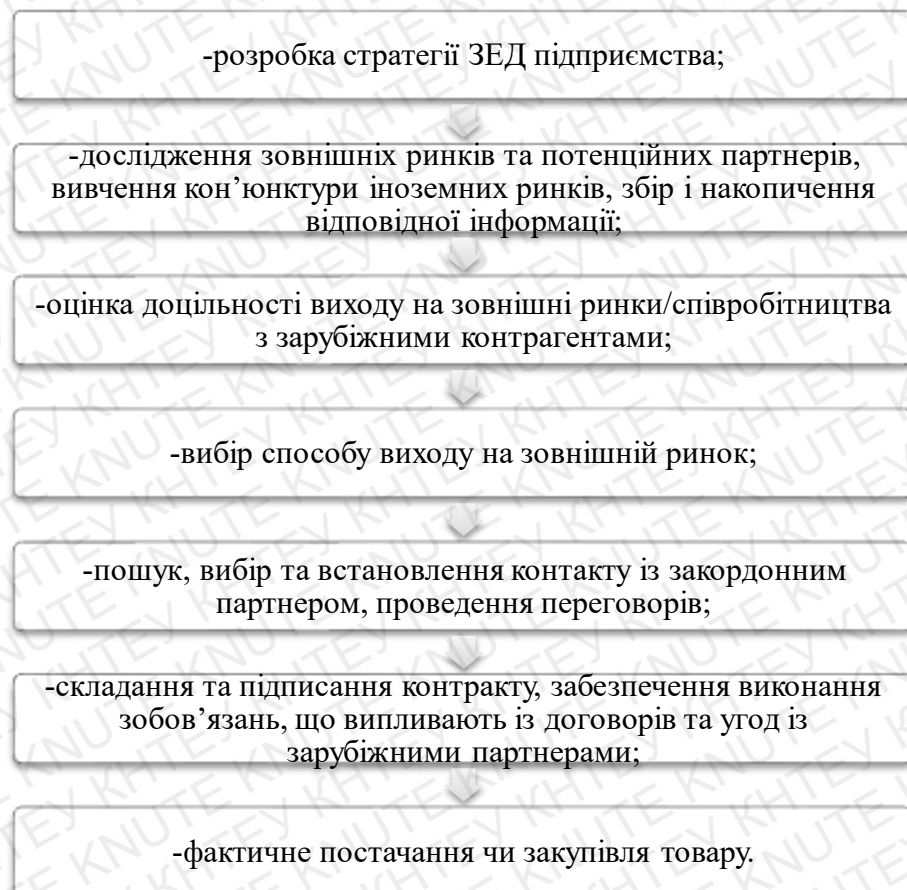

Рис. 1.3 Процес організації ЗЕД ПрАТ “Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат”

Джерело: [14]

Під зовнішньоекономічною угодою розуміється угода або договір поміж двома чи декількома сторонами, що перебувають в різних державах про реалізацію товарів, продукції або надання послуги.

Реалізація зовнішньоекономічної угоди проходить шість стадій. В свою чергу, стадії складаються з послідовних етапів її підготовки. Кожна із стадій має визначене цінове призначення і оформляється належними товаро-супроводжувальними документами. Всі разом вони являють собою монолітний технологічний процес виробництва і реалізації продукції, товарів, робіт та послуг.

Існує 6 ключових етапи організації зовнішньоторговельних операцій на підприємстві (табл. 1.9).

Таблиця 1.9

**Етапи організації зовнішньоторговельних операцій на ПрАТ
«Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»**

Етап	Характеристика
Дослідження ринків постачання / збуту	аналіз перспектив розвитку ринку; аналіз побажань споживача до товару; аналіз попиту та пропозицій; вивчення підприємств-покупців товару; визначення і оцінка діяльності підприємств-конкурентів; визначення форм і методів торгівлі; дослідження й аналіз умов ринку; дослідження торговельної практики, транспортних, торгово-політичних умов; дослідження умов руху товарів та ін.
Встановлення ділового контакту із закордонним партнером	вимога покупця відомостей про товар чи виклик на торги продавця; отримання відповіді: відповідь покупця на розміщення замовлення; перевірка продавцем платоспроможності покупця і підтвердження її.
Оформлення замовлення покупцем	письмова настанова покупця про доставку товарів чи надання послуг; встановлення графіка доставок; дефініція мінімальної ціни; прийняття замовлення.
Забезпечення доставки і розрахунків	дефініція контрактної ціни; визначення базисних умов доставки; погоджуванню умов розрахунку і методи платежу покупцем.

Здійснення замовлення продавцем	підготовка товару до відвантаження; доставка і транспортування; страхування вантажу; заповнення митної декларації; виставлення платіжного рахунку.
Визначення ефективності зовнішньоторговельних операцій на підприємстві	валютна ефективність зовнішньоторговельних операцій, середня тривалість обороту експортних операцій, коефіцієнт віддачі коштів від експортних операцій, середня тривалість обороту імпорتنих операцій, коефіцієнт віддачі коштів від імпорتنих операцій, ефективність зовнішньоторговельних операцій, коефіцієнт виконання імпорتنих зобов'язань, коефіцієнт виконання експортних зобов'язань.

Для початку здійснення експортно-імпорتنих операцій підприємству потрібно визначитися з ринковою стратегією, яка дозволяє вибрати оптимальний варіант серед альтернативних рішень

Отже, особливостями організації експортно-імпорتنих операцій є аналіз діяльності підприємства та майбутнього ринку, необхідність визначитися зі стратегією, вибір способу організації зовнішньоторговельних операцій, підписання контракту, його дотримання та оцінювання ефективності здійснення зовнішньоторговельних операцій.

1.3. Оцінка ефективності зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Динаміку зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. наведено в табл. 1.10.

Таблиця 1.10

**Динаміка зовнішньоекономічної діяльності на ПрАТ
«Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. (тис.
грн.)**

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
експорт	286807036	358921702	471766419	587937110	799515327
Темп приросту, %		25,14	31,44	24,62	35,99
Абсолютний приріст		72114665,76	112844716,77	116170691,19	211578217,20
імпорт	1085421	1263669	1447695	2002522	2408478
Темп приросту, %		16,42	14,56	38,32	20,27
Абсолютний приріст		178248,50	184025,25	554827,65	405955,73
інвестиції	146735	74782	166822	197771	193925
Темп приросту, %		-49,04	123,08	18,55	-1,94
Абсолютний приріст		-71953,00	92040,00	30949,00	-3846,00
виставки	4523	5145	5475	7617	8677
Темп приросту, %		13,76	6,42	39,12	13,91
Абсолютний приріст		622,35	330,32	2141,70	1059,72

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи із табл. 1.10, можна дійти висновку, що експорт на підприємстві на протязі 2015 - 2019 років зріс, у 2018 році порівняно з 2017 роком на 116170691 тис. грн. або на 24,30%, у 2019 році порівняно з 2018 роком на 211578217 тис. грн. або на 35,99%.

Імпорт на підприємстві на протязі 2015 - 2019 років зріс, у 2018 році порівняно з 2017 роком на 554827 тис. грн. або на 38,32%, у 2019 році порівняно з 2018 роком на 405955 тис. грн. або на 20,27%.

Товарна структура експорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках наведена в табл. 1.11.

Таблиця 1.11

Динаміка товарної структури експорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках (тис. грн.)

Показник	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
						2018 / 2017	2019 / 2018	2018 / 2017	2019 / 2018
залізорудні окатки	284828068	356875848	469785000	585879330	798635860	116094330	212756530	24,71	36,31
кремій природний	717018	681951	707650	823112	319806	115462	-503306	16,32	-61,15
руди важких металів	602295	574275	518943	529143	239855	10200	-289289	1,97	-54,67
труби сталеві для газу, води і пари	401530	394814	377413	411556	159903	34143	-251653	9,05	-61,15
трубки сталеві для газу, води і пари	172084	215353	235883	235175	153507	-708	-81668	-0,30	-34,73
щебінь	86042	179461	141530	58794	6396	-82736	-52398	-58,46	-89,12

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи із табл. 1.11, можна дійти висновку, що найбільшу питому вагу в експорті ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» на протязі 2015 - 2019 років займали залізорудні окатки – 798635860 тис. грн.

Більш наочно товарну структуру експорту на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. зобразимо на рис. 1.4.

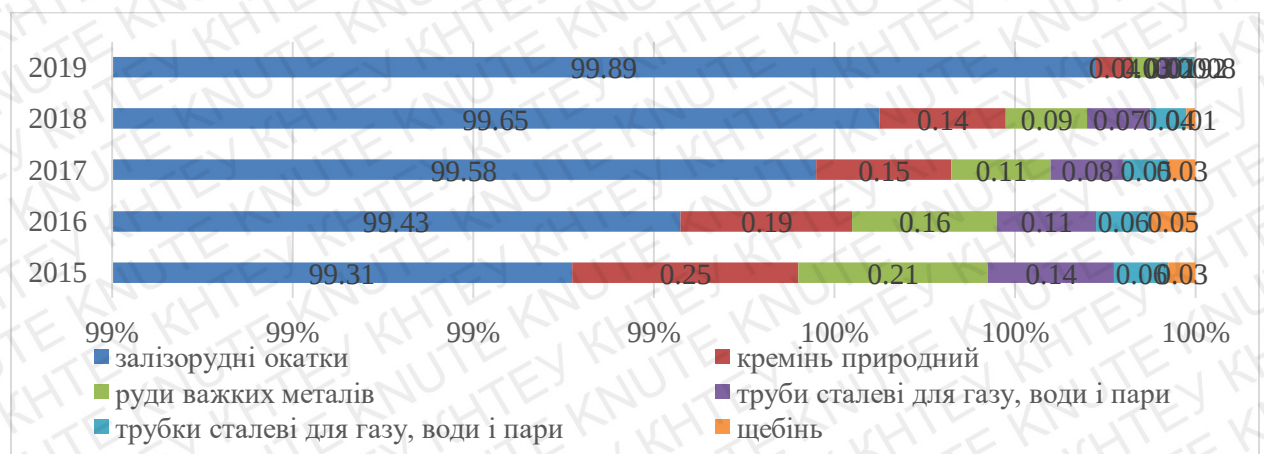

Рис. 1.4. Динаміка товарної структури експорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр., %

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи із рис. 1.4, можна дійти висновку, що у 2015 – 2019 рр. найбільшу питому вагу в експорті ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» займали залізорудні окатки – 99,31 – 99,89%.

Географічна структура експорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках наведена в таблиці 1.12.

Таблиця 1.12

Динаміка географічної структури експорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках (тис. грн.)

Показник	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	абсолютне відхилення		відносне відхилення	
						2018 / 2017	2019 / 2018	2018 / 2017	2019 / 2018
Австрія	27074584	33487395	42742038	53561071	73955168	10819033	20394097	25,31	38,08
Чехія	24235195	29252119	38401786	47799287	64840693	9397501	17041406	24,47	35,65
Словаччина	23891026	29359795	38213080	47975668	65080548	9762588	17104879	25,55	35,65
Угорщина	23661580	29323903	38307433	47858081	64440935	9550648	16582855	24,93	34,65
Німеччина	22973244	26308961	34250242	42037503	57405200	7787261	15367697	22,74	36,56
Італія	20678787	25914147	35099422	44389252	60843116	9289830	16453865	26,47	37,07
Туреччина	21653931	25339872	33684122	41214391	57005443	7530269	15791051	22,36	38,31
Індія	9321229	18340899	24814914	31101873	42614167	6286959	11512294	25,34	37,01
Китай	6481839	15182388	20238779	25575264	35498481	5336485	9923216	26,37	38,80
Тайвань	3269600	7680924	10661921	13581347	19028465	2919426	5447118	27,38	40,11
Інші	103566021	118731299	155352682	192843372	258803111	37490690	65959739	24,13	34,20

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи з даних табл. 1.12, можна дійти висновку, що найбільший обсяг експорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках спостерігається в Австрію - 73955168 тис. грн., Словаччину - 65080548 тис. грн.

Більш наочно географічну структуру експорту на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. зобразимо на рис. 1.5.

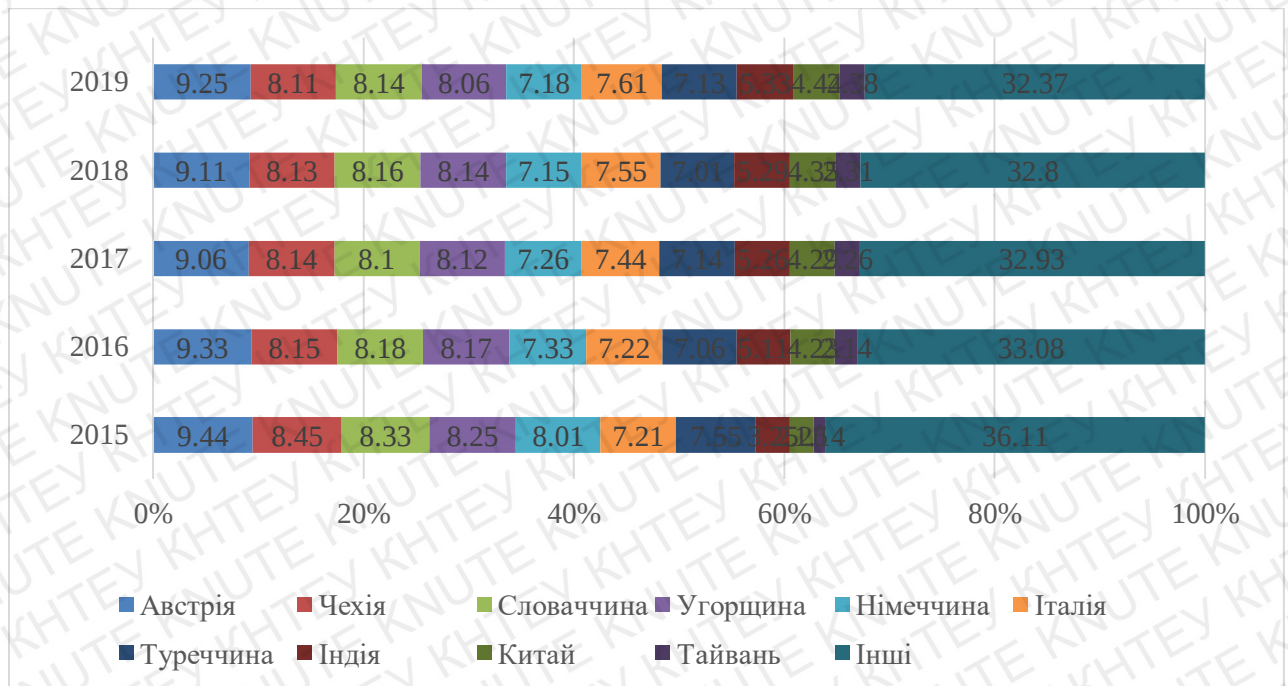

Рис. 1.5. Динаміка географічної структури експорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр., %

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи із рис. 1.5, можна дійти висновку, що у 2019 році найбільшу питому вагу в експорті ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» займав експорт у 2015 - 2019 роках спостерігається в Австрію - 9,25%, Словаччину - 8,14%.

Ефективність експорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» представлено в таблиці 1.13.

Таблиця 1.13

Динаміка показників ефективності експорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр., тис. грн.

Показник	2015 рік	2016 рік	2017 Рік	2018 Рік	2019 Рік	Абсолютне Відхилення		Відносне Відхилення	
						2018 / 2017	2019 / 2018	2018 / 2017	2019 / 2018
Абсолютний ефект від експорту	99980933	142779053	181347011	232117571	315968457	50770560	83850886	28,00	36,12
Експортні доходи	286807036	358921702	471766419	587937110	799515327	116170691	211578217	24,62	35,99
Експортні витрати, у т.ч.	186826103	216142649	290419407	355819539	483546870	65400132	127727331	22,52	35,90
Змінні витрати	145518852	172481834	226527138	281097436	401343902	54570298	120246466	24,09	42,78
Постійні витрати, у т.ч.	41307251	43660815	63892270	74722103	82202968	10829834	7480865	16,95	10,01

Адміністративні витрати	13011784	13709496	19806604	26257347	26765286	6450743	507939	32,57	1,93
Витрати на збут	14953225	16634771	22771205	27064346	29551967	4293141	2487621	18,85	9,19
Інші загально виробничі витрати	13342242	13316549	21314461	21400410	25885715	85949	4485304	0,40	20,96
Коефіцієнт ефективності ЗЕД підприємства	1,54	1,66	1,62	1,65	1,65	0,03	0,00	1,72	0,07
Рентабельність зовнішньої економічної діяльності	43,88	54,17	51,20	53,49	53,58	2,29	0,09	4,47	0,17

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

На основі проведеного дослідження можна стверджувати, що експортна діяльність на підприємстві ведеться в цілому ефективно про що свідчить значення коефіцієнту ефективності експорту, що на протязі досліджуваного періоду є більшим від одиниці. Варто зазначити, що показники рентабельності також свідчать про відносну прибутковість експортної діяльності.

Товарна структура імпорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках наведена в табл. 1.14.

Таблиця 1.14

Динаміка товарної структури імпорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках (тис. грн.)

Показник	2015 рік	2016 рік	2017 Рік	2018 Рік	2019 Рік	абсолютне відхилення		відносне відхилення	
						2018 / 2017	2019 / 2018	2018 / 2017	2019 / 2018
Гірничодобувні активи	359708	419033	480490	665238	801541	184748	136304	38,45	20,49
Машини	338217	394138	450378	621983	743979	171606	121995	38,10	19,61
Обладнання	196895	228977	260440	357650	423651	97210	66001	37,33	18,45
Транспорт	185824	216214	247411	341030	406792	93619	65762	37,84	19,28
Прилади	4776	5307	8976	16621	32514	7645	15894	85,18	95,62

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи із табл. 1.14, можна дійти висновку, що найбільшу питому вагу в імпорті ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний

комбінат» на протязі 2015 - 2019 років займали гірничодобувні активи – 801541 тис. грн.

Географічна структура імпорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках наведена в таблиці 1.15.

Таблиця 1.15

Динаміка географічної структури імпорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках (тис. грн.)

Показник	2015 рік	2016 рік	2017 Рік	2018 Рік	2019 Рік	абсолютне відхилення		відносне відхилення	
						2018 / 2017	2019 / 2018	2018 / 2017	2019 / 2018
Австрія	142624	167057	192399	267537	322495	75138	54958	39,05	20,54
Чехія	120048	140773	163300	227687	275048	64387	47361	39,43	20,80
Німеччина	328340	393507	465579	645813	778661	180235	132848	38,71	20,57
Італія	120916	141025	163445	227286	273603	63842	46317	39,06	20,38
Китай	316617	356607	388996	533872	639210	144877	105338	37,24	19,73
Інші	56876	64700	73977	100326	119461	26349	19134	35,62	19,07

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи з даних табл. 1.15, можна дійти висновку, що найбільший обсяг імпорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках спостерігається з Німеччини - 778661 тис. грн.

Ефективність імпорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» представлено в таблиці 1.16.

Таблиця 1.16

Динаміка показників ефективності імпорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр., тис. грн.

Показник	2015 рік	2016 рік	2017 Рік	2018 Рік	2019 Рік	Абсолютне Відхилення		Відносне Відхилення	
						2018 / 2017	2019 / 2018	2018 / 2017	2019 / 2018
Абсолютний ефект від імпорту	282209	337400	390154	551495	664499	161341	113004	41,35	20,49
Імпортні доходи	1367630	1601069	1837848	2554017	3072977	716169	518960	38,97	20,32
Імпортні витрати, у т.ч.	1085421	1263669	1447695	2002522	2408478	554828	405956	38,32	20,27
Змінні витрати	830673	975932	1123266	1594008	1924133	470741	330125	41,91	20,71
Постійні витрати,	254748	287737	324428	408515	484345	84086	75830	25,92	18,56

у т.ч.									
Адміністративні витрати	84576	95644	108878	147515	170199	38636	22684	35,49	15,38
Витрати на збут	88041	95889	108972	156283	174214	47310	17931	43,42	11,47
Інші загальновиробничі витрати	82131	96205	106578	104717	139933	-1861	35215	-1,75	33,63
Коефіцієнт ефективності ЗЕД підприємства	1,26	1,27	1,27	1,28	1,28	0,01	0,00	0,46	0,04
Рентабельність зовнішньоекономічної діяльності	21,32	21,89	22,10	22,58	22,62	0,48	0,04	2,19	0,18

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

На основі проведеного дослідження можна стверджувати, що імпортна діяльність на підприємстві ведеться в цілому ефективно про що свідчить значення коефіцієнту ефективності імпорту, що на протязі досліджуваного періоду є більшим від одиниці. Варто зазначити, що показники рентабельності також свідчать про відносну прибутковість імпортової діяльності.

Оцінка економічної ефективності зовнішньоекономічної операції на прикладі операції експорту залізрудних окатків в Австрію наведено в таблиці 1.17.

Таблиця 1.17

Оцінка економічної ефективності зовнішньоекономічної операції на прикладі операції експорту залізрудних окатків в Австрію

Умови ЗЕД контракту	Характеристика	євро
Країна-імпортер	Австрія	
Найменування товару	залізрудні окатки	
Код УКТ ЗЕД	2601 12 00 10	
Кількість товару, (нат. одиниць) тонни	10 560	
Контрактна ціна товару (за одиницю)	99,3	99,3
Базисні умови поставки	срт	
Термін поставки	15 днів	
Валюта ціни	євро	
Валюта платежу	євро	
Курс НБУ на дату платежу	27,5	
Курс на МВБ на дату платежу	28,65	
Форма міжнародних розрахунків	Банк. переказ	
Умови (графік) розрахунків	100% аванс	

Фактурна вартість товару		
Собівартість одиниці товару	59,36	59,36
Витрати по здійсненню ЗЕО		
Транспортні витрати	на 1 шт	2,2
Витрати на навантаження, розвантаження	на 1 шт	2,1
Страхові платежі	на 1 шт	1,95
Комісійні, брокерські витрати	на 1 шт	1,85
Ліцензійні витрати	на 1 шт	1,78
Митні платежі		
Ставка мита	20 Євро за тону	20
Інші витрати		
Витрати на отримання ліцензії		35
Витрати на отримання інш. дозвільних документів		31
Витрати на оформлення ЗЕД документації		29
Юридичні витрати		26,5
Маркетинг, реклама		14,5
Представницькі витрати		10,6
Відрядження		10,1
Ставка податку на прибуток	18,0%	
Умови продажу товару на внутрішньому ринку		
Внутрішня ціна одиниці товару		75
Витрати на реалізацію товару на внутрішньому ринку (в % від внутрішньої ціни)	8,0%	6

Джерело - розраховано автором на основі даних ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Розрахунки економічної ефективності експортної операції наведено в таблиці 1.18.

Таблиця 1.18

Розрахунки економічної ефективності експортної операції

Показники	євро	грн.
Валютна виручка	1 048 323	28 839 360
<i>Фактурна вартість товару</i>		
Витрати на виробництво товару (собівартість)	626 842	17 244 412
<i>Витрати по здійсненню ЗЕО</i>	104 333	2 870 195
Транспортні витрати	23 232	639 112
Витрати на навантаження, розвантаження	22 176	610 062
Страхові платежі	20 592	566 486
Комісійні, брокерські витрати	19 536	537 435
Ліцензійні витрати	18 797	517 100
<i>Митна вартість товару</i>	1 152 656	31 709 555
<i>Митні платежі</i>	211 200	5 810 112
Мито	211 200	5 810 112
<i>Інші витрати для виконання ЗЕО</i>	157	4 311
Витрати на отримання ліцензії	35	963
Витрати на отримання інших дозвільних документів	31	853

Витрати на оформлення ЗЕД документації	29	798
Юридичні витрати	27	729
Маркетинг, реклама	15	399
Представницькі витрати	11	292
Відрядження	10	278
<i>Загальні витрати по ЗЕО</i>	942 531	25 929 031
<i>Прибуток до оподаткування по ЗЕО</i>	105 792	2 910 329
Податок на прибуток	19 043	523 859
<i>Чистий прибуток</i>	86 749	2 386 470
<i>Продаж товару на внутрішньому ринку</i>		
Виручка від реалізації на внутрішньому ринку	792 000	21 787 920
Витрати на реалізацію на внутрішньому ринку	63 360	1 743 034
Загальні витрати продажу на внутрішньому ринку	690 202	18 987 446
Прибуток до оподаткування на внутрішньому ринку	101 798	2 800 474
<i>Показники економічної ефективності ЗЕО</i>		
Рентабельність операції за прибутком до оподатк.	10,1%	10,1%
Рентабельність операції за ЧП	8,3%	8,3%
Базовий коефіцієнт ефективності ЗЕО	1,11	1,11
Альтернативний коефіцієнт ефективності ЗЕО	1,04	1,04

Джерело - розраховано автором на основі даних ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже провівши наступні розрахунки можна сказати, що ефективність даної угоди експорту залізорудних окатків в Австрію є досить високою, адже рентабельність угоди складає 8,3%.

Отже на основі проведеного коефіцієнтного аналізу можна сказати, що зовнішньоекономічний контракт на експорт залізорудних окатків в Австрію є ефективним, тому що базовий коефіцієнт експорту та альтернативний коефіцієнт ефективності експорту більше одиниці. А це означає, що прибуток від залізорудних окатків в Австрію на зовнішньому ринку є вищим ніж прибуток від реалізації такої ж партії залізорудних окатків на внутрішньому ринку. Також необхідно зазначити, що при реалізації даної угоди експортні доходи перевищують експортний витрати.

Отже використання запропонованої угоди є доцільним тому що згідно з даними коефіцієнтного аналізу, угода є ефективною.

Види інвестицій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках наведена в табл. 1.19.

Таблиця 1.19

**Види інвестицій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»
у 2015 - 2019 роках (тис. грн.)**

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	Відносне відхилення, %			
						2016	2017	2018	2019
інвестиції	146735	74782	166822	197771	193925	-49,04	123,08	18,552	-1,945
реальні	48423	26331	61205	73393	66807	-45,62	132,45	19,912	-8,973
фінансові	98312	48451	105617	124378	127118	-50,72	117,99	17,764	2,2027

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи із табл. 1.19, можна дійти висновку, що найбільшу питому вагу в інвестиціях ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» на протязі 2015 - 2019 років займали фінансові інвестиції – 127118 тис. грн.

Географічна структура інвестицій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках наведена в таблиці 1.20.

Таблиця 1.20

**Динаміка географічної структури інвестицій ПрАТ «Полтавський
гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках (тис. грн.)**

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	Відносне відхилення, %			
						2016	2017	2018	2019
інвестиції	146735	74782	166822	197771	193925	-49,04	123,08	18,552	-1,945
Австрія	35378	18067	40521	46496	45398	-48,93	124,28	14,745	-2,362
Чехія	33984	17118	38553	46575	43517	-49,63	125,22	20,809	-6,566
Словаччина	41335	21769	50230	59114	59690	-47,34	130,74	17,686	0,975
Угорщина	36038	17828	37518	45586	45320	-50,53	110,45	21,504	-0,583

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи з даних табл. 1.20, можна дійти висновку, що найбільший обсяг інвестицій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках спостерігається в Словаччину - 59690 тис. грн.

Висновки до розділу 1

Приватне акціонерне товариство «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» було створене в 1995 році. Основним видом продукції Товариства є виробництво залізорудних офлюсованих окатків. Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2018 році порівняно з 2017 роком зріс на 2070237 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зріс на 3225950 тис. грн. Чистий прибуток протягом 2015 - 2019 рр. стрімко збільшувався, та у 2019 році становив 7031716 тис. грн., що на 35,82% більше за показник 2018 року. Виходячи з рентабельності продажів, відсоток здатності підприємства контролювати собівартість послуг -39,42% у 2015 році, -0,24% у 2016 році, 20,93% в 2017 році, 23,06% в 2018 році, 27,39% в 2019 році, отже, даний показник зріс у 2016 – 2019 роках за рахунок зростання чистого прибутку. Коефіцієнт фінансової автономії у 2018 році порівно з 2017 роком на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» зріс на 16%, а у 2019 році порівняно з 2017 роком зріс на 32%, що свідчить про позитивну тенденцію в діяльності підприємства на протязі 2015 - 2019 рр. За допомогою своїх ліквідних активів підприємство здатне розрахуватися по своїх поточних зобов'язаннях на 66% у 2017 році, на 52% у 2018 році, на 95% у 2019 році. За допомогою своїх швидко ліквідних активів підприємство здатне розрахуватися по своїх поточних зобов'язаннях на 37% у 2017 році, на 17% у 2018 році, на 40% у 2019 році. За допомогою своїх найбільш ліквідних активів підприємство здатне розрахуватися по своїх поточних зобов'язаннях на 1,16% у 2017 році, на 1,19% у 2018 році, на 4,85% у 2019 році. У 2015 - 2019 рр. підприємство ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» мало нестійкий фінансовий стан.

Етапи організації зовнішньоторговельних операцій на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»: дослідження ринків постачання / збуту, встановлення ділового контакту із закордонним

партнером, оформлення замовлення покупцем, забезпечення доставки і розрахунків, здійснення замовлення продавцем, визначення ефективності зовнішньоторговельних операцій на підприємстві.

Експорт на підприємстві на протязі 2015 - 2019 років зріс, у 2018 році порівняно з 2017 роком на 116170691 тис. грн. або на 24,30%, у 2019 році порівняно з 2018 роком на 211578217 тис. грн. або на 35,99%. Найбільшу питому вагу в експорті ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» на протязі 2015 - 2019 років займали залізорудні окатки – 798635860 тис. грн. Найбільший обсяг експорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках спостерігається в Австрію - 73955168 тис. грн., Словаччину - 65080548 тис. грн. Рентабельність ЗЕД на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. становить в межах 43 - 54%, що свідчить про досить високу результативність зовнішньоекономічної діяльності на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. Виручка від зовнішньоекономічної діяльності більша ніж собівартість зовнішньоекономічної діяльності на 1,62 у 2017 році, на 1,65 у 2018 році, на 1,65 у 2019 році. Ефективність даної угоди експорту залізорудних окатків в Австрію є досить високою, адже рентабельність угоди складає 8,3%. Отже на основі проведеного коефіцієнтного аналізу можна сказати, що зовнішньоекономічний контракт на експорт залізорудних окатків в Австрію є ефективним, тому що базовий коефіцієнт експорту та альтернативний коефіцієнт ефективності експорту більше одиниці. А це означає, що прибуток від залізорудних окатків в Австрію на зовнішньому ринку є вищим ніж прибуток від реалізації такої ж партії залізорудних окатків на внутрішньому ринку. Також необхідно зазначити, що при реалізації даної угоди експортні доходи перевищують експортні витрати. Використання запропонованої угоди є доцільним тому що згідно з даними коефіцієнтного аналізу, угода є ефективною.

Імпорт на підприємстві на протязі 2015 - 2019 років зріс, у 2018 році

порівняно з 2017 роком на 554827 тис. грн. або на 38,32%, у 2019 році порівняно з 2018 роком на 405955 тис. грн. або на 20,27%. Найбільшу питому вагу в імпорті ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» на протязі 2015 - 2019 років займали гірничодобувні активи – 801541 тис. грн. Найбільший обсяг імпорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках спостерігається з Німеччини - 778661 тис. грн. На основі проведеного дослідження можна стверджувати, що імпортна діяльність на підприємстві ведеться в цілому ефективно про що свідчить значення коефіцієнту ефективності імпорту, що на протязі досліджуваного періоду є більшим від одиниці. Варто зазначити, що показники рентабельності також свідчать про відносну прибутковість імпортової діяльності.

РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»

2.1. Обґрунтування напрямів удосконалення процесу організації зовнішньоторговельних операцій ПРАТ «Полтавський гірничо- збагачувальний комбінат»

Вирішення завдань вдосконалення організації зовнішньоторговельних операцій підприємства пов'язане з необхідністю пошуку напрямків і моделей розвитку торговельних зв'язків з іншими країнами та регіонами. В свою чергу ця необхідність проведення політики просування підприємства пояснюється бажанням підприємства завоювати нові ринки збуту своєї продукції та зайняти своє місце в системі розподілу великих прибутків від зовнішньої торгівлі.

Поряд з усіма перевагами є досить багато перешкод щодо нарощування об'ємів зовнішньоторговельних операцій. В основному усі ці перепони пов'язані з економіко-політичним становищем України. Визначення Україною власного місця в світі, формування структури національних інтересів та пріоритетів у зовнішніх відносинах протягом років державної незалежності було складним процесом.

Управління зовнішньоторговельними операціями на рівні ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» здійснюється за допомогою застосування стратегічних, фінансових, організаційних, інфраструктурно-логістичних, інформаційно-маркетингових та виробничих інструментів.

До стратегічних інструментів відносять: вибір стратегічного профілю зовнішньоторговельних операцій; стратегічне планування ЗТО; розробка базової стратегії; розробка стратегії ЗТО (стратегії імпорту, експорту); стратегічний контроль та ін.

Фінансові інструменти: використання способів здійснення

міжнародних розрахунків; використання способів фінансування зовнішньої торгівлі; використання способів управління ризиками в міжнародних розрахунках; фінансовий контроль.

В ролі організаційних інструментів виступають: зміни організаційних структур управління ЗТО; делегування повноважень, відповідальності співробітникам; розподіл співробітникам по секторам робіт; система менеджменту якості та ін.

В якості інфраструктурно-логістичних інструментів застосовують: використання збутових фірм; використання дилерської мережі; створення сервісних центрів; робота на фондових і валютних біржах; удосконалення інфраструктури; створення систем автоматизованого управління складом.

До інформаційно-маркетингових інструментів відносять: міжнародну сегментацію; цінову, рекламну політику підприємства; участь у виставках та ярмарках; використання засобів Інтернет; автоматизацію ЗТО та ін.

Виробничі інструменти: здійснення НДДКР; інвестиційно-інноваційне забезпечення; відтворення основних фондів; систему менеджменту якості.

Механізм управління зовнішньоторговельними операціями як комплекс управлінських, економічних, організаційних, правових і мотиваційних способів гармонізації інтересів ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» з інтересами суб'єктів зовнішнього середовища, за допомогою чого, з урахуванням особливостей діяльності підприємства, забезпечується отримання прибутку від операцій на зарубіжних ринках, величина якого достатня для забезпечення витрат підприємства на його функціонування та розвиток. Цілі управління стають відправною точкою, так як їх досягнення, пізніше, стає критерієм визначення ефективності роботи механізму управління.

Ефективний механізм управління ЗТО пронизує весь процес менеджменту, а тому повинен містити на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» наступний комплекс заходів:

- 1) визначення макро-та мікроекономічних умов здійснення ЗТО;

- 2) розробка стратегії діяльності підприємства на зовнішньому ринку;
- 3) діагностика зовнішньоекономічного потенціалу підприємства;
- 4) реалізація обраних зовнішньоекономічних напрямів;
- 5) оцінка ефективності ЗТО;
- 6) регулювання якості реалізації зовнішньоекономічних напрямків;
- 7) прийняття управлінських рішень по усуненню негативних відхилень з метою підвищення прибутковості зовнішньоекономічної діяльності.

Наведений вище механізм є одним з прикладів, призначений для оцінки, контролю та регулювання показників ефективності ЗТО, постійного моніторингу процесів на зовнішньому ринку, розробки заходів для усунення виявлених відхилень на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ».

Досвід теоретичних доробок з питань управління зовнішньоторговельними операціями, а також проведений аналіз організації управління ЗТО на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» дозволяють зробити певні висновки про недоліки процесу організації ЗТО і необхідність розробок нових заходів щодо удосконалення організації управління ЗТО в аналізованому об'єкті дослідження.

У зв'язку з цим пропонуємо наступні шляхи удосконалення:

- удосконалити процес організації управління ЗТО шляхом реорганізації підрозділу, що займається ЗТО, ліквідувати деякі посади і ввести нові, змінити підпорядкованість окремих посадових осіб.
- розробити систему розподілу завдань, прав та відповідальності між різними структурними підрозділами ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» в процесі здійснення ЗТО за допомогою використання матричного методу раціоналізації розподілу із застосуванням лінійної карти розподілу. Така матриця показує хто і в якій мірі бере участь в підготовці і прийнятті управлінського рішення, відображає об'єм і характер повноважень кожної посадової особи при реалізації зовнішньоекономічних

функцій.

- розробити план-графік роботи відділу ЗТО для покращання ефективності їх здійснення.

Удосконалення організації управління проведемо на основі реорганізації підрозділів, що займаються зовнішньоторговельними операціями. Для цього спробуємо згрупувати усі підрозділи у відділ ЗЕД, який буде очолювати заступник директора по зовнішньоекономічним зв'язкам. Організаційну структуру відділу можна побачити з рис. 2.1.

В процесі роботи відділ ЗТО повинен здійснювати постійний зв'язок з іншими структурними підрозділами підприємства, які наведено в додатку А.

При розробці системи розподілу завдань, прав та відповідальності між різними структурними підрозділами ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності пропонуємо використати матричний метод раціоналізації розподілу із застосуванням лінійної карти розподілу. Даний метод сприяє більш якісному вирішенню питань розподілу завдань, прав та відповідальності при застосуванні маркетингової концепції управління в товаристві.

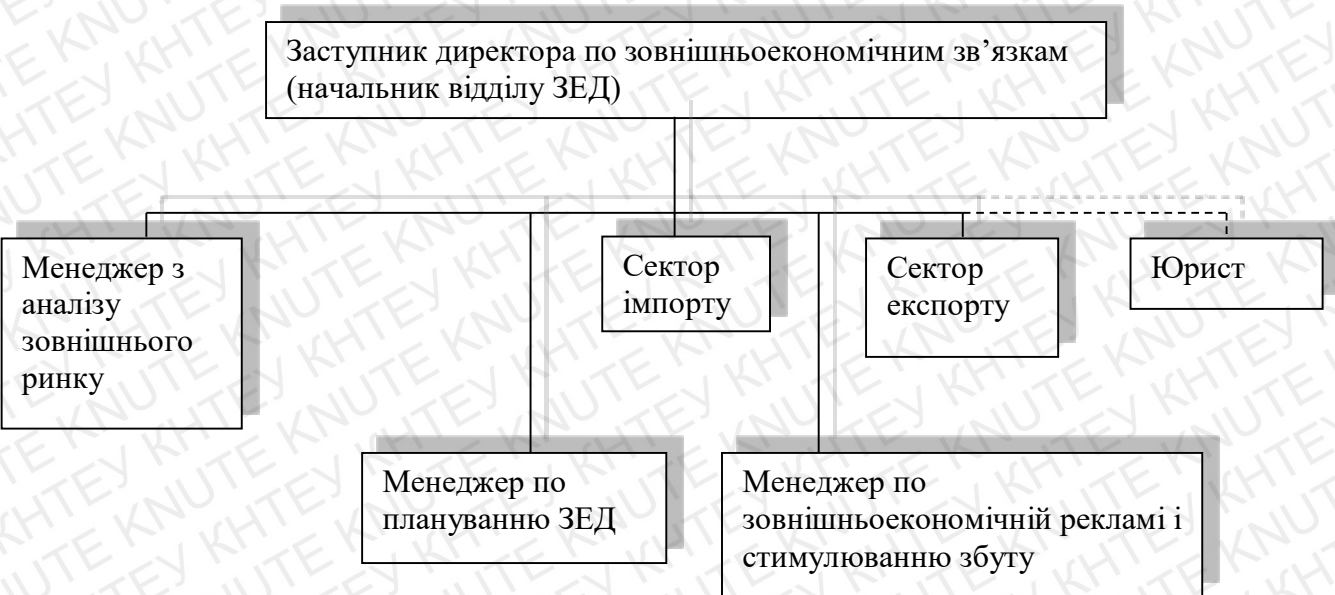

Рис. 2.1. Запропонована організаційна структура управління відділу ЗТО ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»

Примітка. Р – прийняття рішення; П – підготовка рішення; У – участь в процесі підготовки рішення; Уз – обов’язкове узгодження на стадії підготовки рішення чи його прийняття; В – виконання рішення; К – контроль за виконанням рішення.

Джерело сформовано на основі даних ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Таким чином, горизонталь матриці ілюструє процес реалізації прав та обов’язків у взаємодії всіх «зовнішньоекономічних» підрозділів ПрАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», а набір зовнішньоекономічних функцій по вертикалі показує їх компетенцію. Опис змісту матриці в цілому може служити як загальне уявлення про стан управління ЗТО в товаристві.

Для вираження управлінських впливів по реалізації прав і виконанню обов’язків приймаємо наступні умовні позначення з різним ступенем деталізації управлінських дій:

Р – прийняття рішення. На основі підготовленої інформації керівник чи його заступник здійснюють акт рішення (затвердження, підписання планів роботи, наказів тощо);

П – підготовка рішення. Комплексна підготовка рішення із за діями вказаних в матриці структурних підрозділів чи посадових осіб товариства;

У – участь в процесі підготовки рішення; полягає в підготовці окремих питань чи необхідної інформації за дорученнями підрозділів чи посадової особи, відповідальних за підготовку рішення;

Уз – обов’язкове узгодження на стадії підготовки рішення чи його прийняття;

В – виконання рішення;

К – контроль за виконанням рішення.

В табл. 2.1 наведено приклад використання матричного методу при розробці системи розподілу завдань, прав та відповідальності в процесі здійснення ЗТО при прийнятті рішень на ПрАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ».

Впровадження використання матричного методу в процес управління ЗТО в ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» буде мати ряд переваг, а саме:

- чітке виявлення елементів системи управління ЗТО в інституті, що працюють з перевантаженням та недовантаженням;
- полегшення пошуку та ліквідація «управлінського вакууму» (відсутність виконання в розрізі певного напрямку зовнішньоекономічної діяльності однієї із обов'язкових функцій);
- покращення наглядності процедури підготовки, прийняття і реалізації рішень;
- персональне та колегіальне визнання отриманого розподілу завдань, прав та відповідальності в системі управління ЗТО при затвердженні результатів застосування даного методу;
- легкість складання та простота реалізації матричного методу тощо.

Отже, досвід теоретичних доробок з питань управління ЗТО, а також проведений аналіз організації управління ЗТО на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» дозволяють зробити певні висновки про недоліки процесу управління ЗТО і необхідність розробок нових заходів щодо удосконалення організації управління ЗТО в аналізованому об'єкті дослідження.

У зв'язку з цим ми пропонуємо наступні шляхи удосконалення:

- удосконалити процес організації управління ЗТО шляхом реорганізації підрозділу, що займається ЗЕД, ліквідувати деякі посади і ввести нові, змінити підпорядкованість окремих посадових осіб.
- розробити систему розподілу завдань, прав та відповідальності між різними структурними підрозділами ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» в процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності за допомогою використання матричного методу раціоналізації розподілу із застосуванням лінійної карти розподілу.

2.2. Розробка комплексу заходів щодо удосконалення процесу організації зовнішньоторговельних операцій ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Резерви щодо вдосконалення управління операцій з експорту та імпорту на ПрАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»:

- Пошук нових ринків збуту своєї продукції;
- Застосовування засобів страхування валютних ризиків,
- Організація потрібних строків поставки.
- Оптимізація накладних витрат.
- Встановлення програми по митному законодавству України MDOOffice.

Пошук нових ринків збуту своєї продукції.

В умовах насиченого ринку недостатньо розробити новий якісний товар, встановити на нього оптимальну ціну і вибрати ефективні канали розподілу. Дедалі більшого значення набуває така складова комплексу маркетингу, як маркетингові комунікації (рис. 2.2).

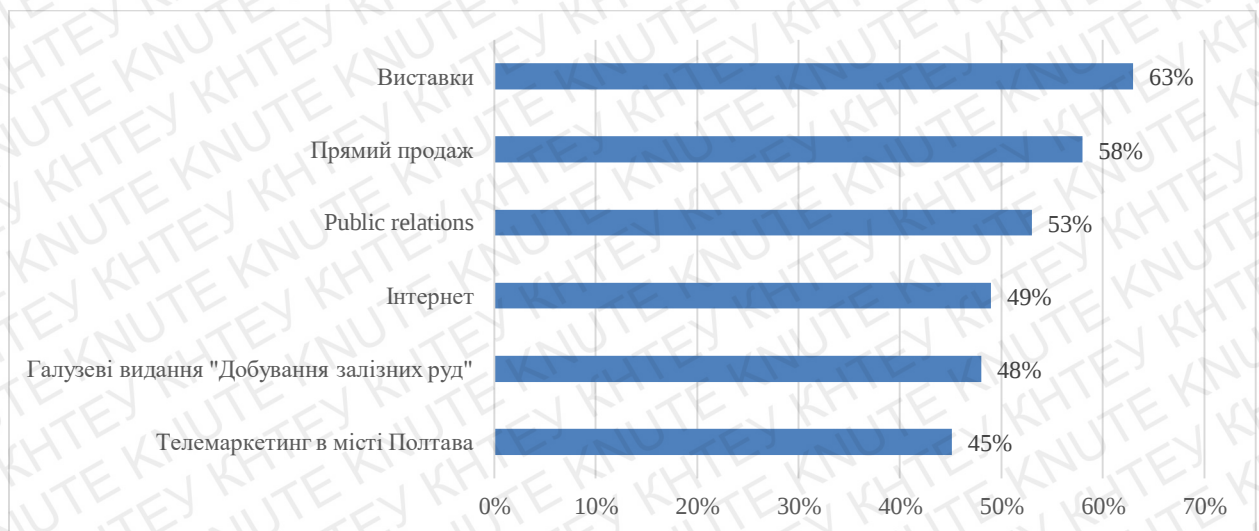

Рис. 2.2. Засоби маркетингових комунікацій – інструменти стимулювання збуту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Участь у міжнародній виставці є одним із найбільш ефективних засобів розширення ринків збуту в системі маркетингових комунікацій. Добре спланована виставкова діяльність є дієвим засобом комунікаційної політики в міжнародному маркетингу, яка стимулює продаж товарів і послуг на зовнішніх ринках, ефективним методом в конкурентній боротьбі. А найбільш вдалою стратегією для ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», що тільки починають свою зовнішньоекономічну діяльність або мають намір освоїти новий ринок збуту, виступає експорт, – найдешевший і найменш ризиковий спосіб організації зовнішньоекономічної діяльності.

Отже, основними цілями, з якими підприємства виходять на зовнішні ринки, є максимізація прибутку за рахунок більшого обсягу продажу товарів і послуг на зовнішньому ринку та забезпечення довгострокового успішного збуту і, відповідно, економічного зростання. Успішна робота підприємства в умовах гостро конкурентного закордонного ринку передбачає поглиблений аналіз усіх «за» і «проти» і ухвалення рішення про доцільність виходу на зовнішній ринок. Після того, як підприємство вирішило займатися збутом продукції в тій чи іншій країні, воно повинно обрати стратегію виходу на обраний ринок (може зупинитись на трьох варіантах: експорт, спільна підприємницька діяльність, пряме інвестування за кордон).

Застосовування засобів страхування валютних ризиків

Вибір валюти ціни зовнішньоторговельного контракту як метод страхування валютних ризиків є найбільш простим. Його ціль — установлення ціни контракту в такій валюті, зміна курсу якої виявляться сприятливими. Для експортера це буде так називана "сильна" валюта, тобто валюта, курс якої підвищується протягом терміну дії контракту.

До моменту платежу фактичний виторг за контрактом, перелічена в гривні, перевищить очікувану спочатку.

Навпаки, імпортер прагне укласти контракт у валюті з курсом, що знижується, ("слабкій" валюті). Тоді до моменту платежу йому доведеться

заплатити меншу суму в гривнях, чим передбачалося, оскільки іноземна валюта в гривнях буде коштувати дешевше. Вдало обрана валюта ціни дозволяє не тільки уникнути втрат, зв'язаних зі зміною валютних курсів, але і дістати прибуток.

Разом з тим даний метод має свої недоліки. По-перше, чекання підвищення чи зниження курсу іноземної валюти можуть не виправдатися. Тому при використанні даного методу необхідні достовірні прогнози динаміки валютних курсів.

По-друге, при висновку зовнішньоторговельних контрактів не завжди є можливість вибрати найбільш придатну валюту ціни. Наприклад, на деяких міжнародних товарних ринках ціни зовнішньоторговельного контракту встановлюються у валюті експортера.

У відношенні багатьох товарів, зокрема, сировини і продовольства, існує реальна можливість вибору валюти ціни, застосовуваної в контракті, за домовленістю між контрагентами. Але інтереси сторін при виборі валюти ціни не збігаються: для експортера при будь-яких обставинах більш вигідно встановлювати ціну в "сильній" валюті, а для імпортера — у "слабкій". У зв'язку з тим, що курси абсолютно усіх валют, у тому числі і резервній валюті - долара США, піддані періодичним коливанням унаслідок різних об'єктивних і суб'єктивних причин, практика міжнародних економічних відносин виробила підходи до вибору стратегії захисту від валютних ризиків. Сутність цих підходів полягає в тому, що:

1. Приймаються рішення про необхідність спеціальних заходів для страхування валютних ризиків;
2. Виділяється частина зовнішньоторговельного чи контракту кредитної угоди - відкрита валютна позиція - яка буде страхуватися;
3. Вибирається конкретний спосіб і метод страхування ризику.

У міжнародній практиці застосовуються три основних способи страхування ризиків:

1. Однобічні дії одного з партнерів;

2. Операції страхових компаній, банківські й урядові гарантії;
3. Взаємна домовленість учасників угоди.

На вибір конкретного методу страхування ризику впливають такі фактори, як:

- особливості економічних і політичних відносин зі стороною-контрагентом угоди;
- конкурентноздатність товару;
- платоспроможність контрагента угоди;
- діючі валютні і кредитно-фінансові обмеження в даній країні;
- термін покриття ризику;
- наявність додаткових умов здійснення угоди;
- перспективи зміни валютного курсу чи відсоткових ставок на ринку.

Організація потрібних строків поставки

Для удосконалення імпорتنих операцій потрібно також зважати на строки поставки товару. Адже в різних випадках затримка або попередня поставка може призвести до додаткових витрат. Затримка поставки може спричинити, скажімо, збоєм в системі виробництва. Попередня поставка завдасть додаткових витрат на зберігання товару. Тому необхідна чітка домовленість про дотримання строків поставки.

Система постачання “точно у термін” – це система організації постачання, яка ґрунтується на синхронізації процесів доставки матеріальних ресурсів у необхідній кількості й на той момент, коли ланки логістичної системи їх потребують, з метою мінімізації витрат, пов’язаних із створенням запасів.

Впровадження і поширення концепції ЛІТ привело до зміни традиційного підходу до постачання (табл. 3.2).

Впровадження концепції “точно у термін” має свої позитивні та негативні сторони. Її перевагами є:

- скорочення запасів на всіх стадіях логістичного циклу;

- скорочення складських площ;
- висока пропускна здатність;
- активна участь і підвищена мотивація працівників;
- високий прибуток і продуктивність логістичної системи;
- висока якість обслуговування;
- висока гнучкість логістичної системи;
- своєчасна доставка.

До недоліків системи “точно у термін” слід віднести:

- низькі запаси роблять будь-які збої в роботі логістичної системи критичними;
- введення системи може вимагати великих змін, яких важко досягнути на практиці.

Досвід показує, що стратегія JT не є універсальною і застосовується не завжди. Її реалізацію стримують такі важливі фактори, як незадовільна якість продукції, порушення термінів постачання й оплати за товар, помилки і збої в передачі інформації між замовником і постачальниками. Успіх у реалізації стратегії залежить також від кількості та територіальної дислокації постачальників, рівня їх відповідальності під час виконання договірних зобов'язань. Тому величезні витрати, пов'язані з реалізацією методу закупівель “точно у термін”, ефективні тільки в стабільно працюючих економічних системах за умови довгострокових господарських зв'язків.

Таблиця 2.2

Порівняльна характеристика традиційного постачання і постачання “точно у термін”

Фактори	Концепція “точно у термін”	Традиційний підхід, що застосовується на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»
Запаси	Усі зусилля потрібно спрямовувати на їх усунення	Захищають виробництво від помилок прогнозування і ненадійності постачальників. Більшість запасів – страхові Залишок запасів на кінець

		2019 року - 4025199,0 тис. грн.
Обсяг закупівель матеріальних ресурсів	Розмір замовлення покриває тільки поточну потребу. Закупівля здійснюється дрібними партіями з частими постачаннями	Закупівля здійснюється великими партіями з нечастими постачаннями. Залишок кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги становить 1542089,0 тис. грн.
Постачальники	Розглядаються як партнери. Відносини тільки з надійними постачальниками. Співробітництво носить характер тривалого господарського зв'язку і будується на довгострокових контрактах. Невелика кількість постачальників	Як правило, велика кількість постачальників, між якими штучно підтримується конкуренція
Вибір способу транспортування	Основна мета – забезпечення надійності дотримання строків доставки. Графік доставки складає споживач	Основна мета – забезпечення низької ціни на транспортування. Графік доставки складає постачальник. Спосіб транспортування – автомобільний.
Якість продукції	Мета – відсутність дефектів продукції. Процес приймального контролю якості в споживача скорочений або взагалі відсутній. Цю функцію бере на себе постачальник	Допускається невелика кількість дефектів (до 2%). Контроль якості здійснюється продавцем, який несе за нього відповідальність

Джерело сформовано на основі даних ПРАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Оптимізація накладних витрат.

Основна проблема при оптимізації накладних витрат на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» полягає у тому, що нам необхідно створити систему для вирішення комплексних проблем, що не піддаються або принаймні недостатньою мірою піддаються систематизації, тому неможливо знайти єдиний алгоритм для їх вирішення. Ми пропонуємо методику для оптимізації накладних витрат на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» з урахуванням рекомендацій Німецького інституту по стандартизації, зокрема, DIN69910 (наведена в табл. 2.3).

Таблиця 2.3

**Методика оптимізації накладних витрат на ПРАТ
«ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»**

№ п/п	Назва етапу	№ операції	Визначення операції
1.	Підготовчі заходи	1.1	Вибір об'єкту аналізу
		1.2	Постановка задачі (зниження витрат, підвищення якості, інтенсифікація процесу)
		1.3	Визначення кількісних цілей
		1.4	Підбір кадрів
		1.5	Детальне планування процесу
2.	Визначення поточного стану	2.1	Збір інформації, дослідження та опис об'єкту аналізу
		2.2	Опис функціонування процесу
		2.3	Розрахунок загального рівня накладних витрат
		2.4	Розподіл окремих видів накладних витрат на постійний та змінний (в залежності від рівня виробництва чи об'єму послуг наданих конкретним центром витрат або процесом) елементи
		2.5	Перевірка виправданості фактичного рівня витрат та визначення необхідного рівня витрат
3.	Пошук практичних рішень	3.1	Пошук усіх можливих рішень
		3.2	Попередня класифікація пріоритетних рішень
4.	Оцінка знайдених рішень	4.1	Перевірка можливості практичної реалізації рішень
		4.2	Перевірка економічної доцільності рішень
		4.3	Визначення пріоритетних рішень з точки зору балансу «корисність/витрати»
5.	Прийняття рішення про реалізацію проекту	5.1	Попередній вибір проектів, що будуть реалізовуватися на практиці
		5.2	Рекомендація рішень для прийняття відповідальним керівництвом
		5.3	Авторизація та остаточне утвердження плану дій
6.	Реалізація проекту	6.1	Впровадження заходів по оптимізації накладних витрат
		6.2	Поточний контроль за реалізацією проекту
7.	Аналіз результатів здійснення проекту	7.1	Порівняння результатів проекту з плановими показниками
		7.2	Визначення та аналіз відхилень
		7.3	Вироблення рекомендацій щодо удосконалення майбутніх проектів

Джерело сформовано на основі ПРАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Вона дає можливість структурувати діяльність по реінжинірингу процесів та управлінню накладними витратами, а отже, може слугувати основою при плануванні внутрішніх змін на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ».

Встановлення програми по митному законодавству України MDOffice

Вибираючи ту або іншу конфігурацію (набір програм) MD Office, користувач одержує можливість розв'язувати різні комплекси завдань. Маючи повну версію, можна одержати повнофункціональний офісний продукт для діяльності митного брокера. Цей програмний комплекс орієнтований для роботи в середовищі операційної системи Windows. До його складу належить таке.

1. MD Info — нормативно-довідкова база MD Office, що містить:
 - нормативні документи як митних органів, так і різних міністерств і відомств;
 - митні та загальні довідники, що використовуються під час митного оформленні вантажів;
 - товарну номенклатуру ЗТО з поясненнями і примітками та УКТЗЕД;
 - тематичні добірки документів;
 - потужну пошукову систему;
 - міжнародні правила тлумачення комерційних термінів (Інкотермс) тощо.
2. MD Declaration — програма, призначена для заповнення, друку, перевірки й формування електронної копії ВМД. Має великий набір готових мережних рішень, що дає змогу використовувати мережеві ресурси, централізовано зберігати інформацію й підтримувати її цілісність при збоях електроживлення. Включає можливість створення сильної та гнучкої системи безпеки і розмежування прав доступу до бази ВМД, що знижує ризик несанкціонованого доступу. Основні функції програми:
 - повна візуалізація бланка ВМД;

- заповнення, друк і формування електронної копії декларації;
- навчальна система з розрахунку фактурної й митної вартості;
- інтелектуальна система пошуку в довідниках;
- перевірка з локалізацією місця помилки;
- система аналізу, контролю та звітів з питань ЗЕД.

Комбінація MD-Declaration і MD-Info дасть можливість створити найпростіший варіант офісного додатка для співробітника, що працює у зовнішньоекономічній сфері.

3. MD Form — програма автоматизованого заповнення документів. По суті, це стандартні шаблони допоміжних документів, заповнення яких необхідне під час зовнішньоекономічних операцій. З їхньою допомогою користувач може швидко скласти будь-який тип зовнішньоекономічного договору, що

відповідатиме вимогам чинного законодавства України, а також правильно заповнити понад десяток митних, товаросупровідних і комерційних документів. Застосовуючи цю програму, можна скласти базу даних укладених угод і заповнених документів. Програма формує такі документи:

- декларацію автотранспортних засобів для громадян (МД-7);
- залізничну накладну;
- провізну відомість;
- рахунки-фактури;
- сертифікати про походження товарів та ін.

4. MD Warehouse — програма, призначена для автоматизації обліку товарів на митному ліцензійному складі відповідно до вимог Митного кодексу України. Вона генерує різні форми звітності про діяльність складу. Передбачене введення інформації з електронної копії ВМД. На вимогу видається статистика й аналіз роботи складу. Програма дає можливість підготувати необхідну документацію для роботи з клієнтом (накладні, рахунки-фактури, податкові накладні, договори тощо) з можливістю

формування довільних форм документів.

5. MD WareHL — програма автоматизації обліку на торговому складі, що дозволяє вести облік товарів на малій і середній торговельній фірмі. Надає різні форми звітності про діяльність складу, дає можливість підготувати необхідну документацію під час роботи з клієнтом (накладні, рахунки-фактури, податкові накладні, договори тощо), а також вести контроль залишку товарів.

До складу офісного пакета входить також утиліта для налаштування усієї системи і допоміжних програм різного призначення.

Таблиця 2.4

Програмний комплекс для зовнішньоекономічної діяльності MD OFFICE (3 робочих місця, термін обслуговування - один рік) 2021 р.

Програмний продукт	Програми, що входять	Вартість програм з річним обслуговуванням	Вартість обслуговування програм на рік
MD EXPLORER	MD Explorer/ з опцією MC	1500/2400(без ПДВ)	1200/1890
Установка додаткового робочого місця		390/660	210/450
MD STANDART	MD Explorer MDJokerNet MD Declaration	2699(без ПДВ)	2058
Установка додаткового робочого місця		580	400
MD PROFESSIONAL	MD Explorer MD JokerNet MD Declaration MD Form або опція MC	3359/3579(без ПДВ)	2649/2868
Установка додаткового робочого місця		820/850	580/640
MD ELITE	MD Explorer MD JokerNet MD Declaration MD Form Опція MC	4240(без ПДВ)	3474

Установка додаткового робочого місця	1090	820	
Опція МС(митний склад) в MD Explorer	999(без ПДВ)	750	
Установка додаткового робочого місця	270	240	
MD Form	699(без ПДВ)	540	
Установка додаткового робочого місця	240	180	
* Ціна постачання включає річний супровід			

Джерело сформовано на основі прайсів

Резерви щодо вдосконалення управління операцій з експорту та імпорту на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»: пошук нових ринків збуту своєї продукції; застосування засобів страхування валютних ризиків; організація потрібних строків поставки; оптимізація накладних витрат; встановлення програми по митному законодавству України MDOOffice.

2.3. Прогнозування фінансових результатів ПРАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» за умови реалізації запропонованих заходів

Прогнозна динаміка експорту та імпорту на підприємстві ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у 2020 - 2023 рр. наведено в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Прогнозна динаміка експорту на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у 2020 - 2023 рр. (тис. грн.)

Показник	Факт		План	
	2019	2020 (попередні дані)	2021	2022
експорт	799515327	696374871	789010052	889785446
Темп приросту,%	35,99	-12,90	13,30	12,77

Абсолютний приріст	211578217,20	-103140455,80	92635180,20	100775393,89
імпорт	2408478	2233426,90	2530528,23	2853737,01
Темп приросту,%	20,27	-7,27	13,30	12,77
Абсолютний приріст	405955,73	-175050,99	297101,33	323208,78
інвестиції	193925	193926	193927	193928
Темп приросту,%	-1,94	0,00	0,00	0,00
Абсолютний приріст	-3846,00	1,00	1,00	1,00
виставки	8677	8943,328879	10133,01408	11427,24156
Темп приросту,%	13,91	3,07	13,30	12,77
Абсолютний приріст	1059,72	266,65	1189,69	1294,23

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Експорт на підприємстві на протязі 2020 - 2023 років зростає. Експорт у 2020 році порівняно з 2019 роком зменшиться на 12,90%, у 2021 році порівняно з 2020 роком зростає на 13,30%, у 2022 році порівняно з 2021 роком зростає на 12,77%.

Імпорт на підприємстві на протязі 2020 - 2023 років зростає. Імпорт у 2020 році порівняно з 2019 роком зменшиться на 7,27%, у 2021 році порівняно з 2020 роком зростає на 13,30%, у 2022 році порівняно з 2021 роком зростає на 12,77%.

Ефективність експорту та імпорту досліджуваного підприємства представлено в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

**Динаміка показників ефективності експорту ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ
ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»
у 2020 - 2023 рр., тис. грн.**

Показник	Факт		План		абсолютне відхилення		
	2019	2020 (попередні дані)	2021	2022	2020	2021	2022
абсолютний ефект від експорту	315968457	267519371	303106101	341819977	-48449086	35586730	38713875
експортні доходи	799515327	696374871	789010052	889785446	-	103140455	92635180
експортні витрати (собівартість + інші витрати пов'язані з експортом), у т.ч.	483546870	428855501	485903950	547965469	-54691369	57048449	62061518
змінні витрати	401343902	340971747	386329471	435672955	-60372155	45357724	49343483
постійні витрати, у т.ч.	82202968	87883754	99574479	112292514	5680786	11690725	12718034

адміністративні витрати	26765286	28368225	32141904	36247191	1602938	3773679	4105287
витрати на збут	29551967	31997929	36254450	40885008	2445962	4256520	4630557
інші загальновиробничі витрати	25885715	27517600	31178125	35160315	1631885	3660525	3982189

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

На основі проведеного дослідження можна стверджувати, що експортна діяльність на підприємстві буде вестися в плановому періоді в цілому ефективно про що свідчить значення коефіцієнту ефективності експорту, що на протязі досліджуваного періоду є більшим від одиниці.

Варто зазначити, що показники рентабельності також свідчать про відносну прибутковість експортної діяльності.

Таблиця 2.7

**Динаміка показників ефективності імпорту ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»
у 2020 - 2023 рр., тис. грн.**

Показник	Факт		План		абсолютне відхилення		
	2019	2020 (попередні дані)	2021	2022	2020	2021	2022
абсолютний ефект від імпорту	664499	602043	686968	777262	-62456	84925	90295
імпортні доходи	3072977	2835469	3217496	3630999	-	237507	413503
імпортні витрати (собівартість + інші витрати пов'язані з експортом), у т.ч.	2408478	2233427	2530528	2853737	-	175051	323209
змінні витрати	1924133	1745825	1986353	2247281	-	178308	260928
постійні витрати, у т.ч.	484345	487602	544175	606456	3257	56573	62281
адміністративні витрати	170199	166679	187186	210115	-3520	20507	22929
витрати на збут	174214	170921	191338	215622	-3293	20417	24285
інші загальновиробничі витрати	139933	150002	165651	180719	10069	15649	15067

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

На основі проведеного дослідження можна стверджувати, що імпортна діяльність на підприємстві буде вестися в плановому періоді в цілому ефективно про що свідчить значення коефіцієнту ефективності імпорту, що на протязі досліджуваного періоду є більшим від одиниці.

Варто зазначити, що показники рентабельності також свідчать про відносну прибутковість імпортої діяльності.

Отже можна сказати, що зовнішньоекономічна діяльність на підприємстві вимагає підвищення рівня ефективності її здійснення, дане покращення вимагає розробки стратегії розвитку підприємства як в тактичному так і в стратегічному плані.

Динаміка показників ефективності експортної діяльності ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у 2020 - 2023 рр. наведено у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Динаміка показників ефективності експортної діяльності ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у 2020 - 2023 рр.

№	Показник	Формула	Факт		План		абсолютне відхилення		
			2019	2020 (попередні дані)	2021	2022	2020	2021	2022
1	Коефіцієнт ефективності експортної операції	Виручка від ЗЕД / Собівартість ЗЕД	1,65	1,62	1,62	1,62	- 0,03	0,00	0,00
2.	Рентабельність експортної операції	Фін результат від ЗЕД * (1- ставка оподаткування прибутку) / Собівартість експорту	53,58	51,15	51,15	51,15	- 2,43	0,00	0,00

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи із наведеної таблиці можна дійти висновку, що

рентабельність експортної операції на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у 2020 - 2022 рр. становитиме 51,15%, що свідчить про досить високу результативність зовнішньоекономічної діяльності на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ».

Динаміка показників ефективності імпортової діяльності ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у 2020 - 2023 рр. наведено у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

**Динаміка показників ефективності імпортової діяльності ПРАТ
«ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у 2020
- 2023 рр.**

№	Показник	Формула	Факт		План		абсолютне відхилення		
			2019	2020 (попередні дані)	2021	2022	2020	2021	2022
1	Коефіцієнт ефективності імпортової операції	Виручка від ЗЕД / Собівартість ЗЕД	1,28	1,27	1,27	1,27	- 0,01	0,00	0,00
2.	Рентабельність імпортової операції	Фін результат від ЗЕД * (1- ставка оподаткування прибутку) / Собівартість експорту	22,62	22,10	22,26	22,33	- 0,52	0,16	0,07

Джерело - розраховано автором на основі звітності ПРАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Отже, виходячи із наведеної таблиці можна дійти висновку, що рентабельність імпортової операції на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у 2020 - 2022 рр. становитиме в межах 22,10 – 22,33%, що свідчить про досить високу результативність зовнішньоекономічної діяльності на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-

ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ».

Висновки до розділу 2

Досвід теоретичних доробок з питань управління ЗТО, а також проведений аналіз організації управління ЗТО на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» дозволяють зробити певні висновки про недоліки процесу управління ЗТО і необхідність розробок нових заходів щодо удосконалення організації управління ЗТО в аналізованому об'єкті дослідження. У зв'язку з цим ми пропонуємо наступні шляхи удосконалення: удосконалити процес організації управління ЗТО шляхом реорганізації підрозділу, що займається ЗЕД, ліквідувати деякі посади і ввести нові, змінити підпорядкованість окремих посадових осіб; розробити систему розподілу завдань, прав та відповідальності між різними структурними підрозділами ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» в процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності за допомогою використання матричного методу раціоналізації розподілу із застосуванням лінійної карти розподілу.

Резерви щодо вдосконалення управління операцій з експорту та імпорту на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»: пошук нових ринків збуту своєї продукції; застосування засобів страхування валютних ризиків; організація потрібних строків поставки; оптимізація накладних витрат; встановлення програми по митному законодавству України MDOOffice.

Експорт на підприємстві на протязі 2020 - 2023 років зростає. Експорт у 2020 році порівняно з 2019 роком зменшиться на 12,90%, у 2021 році порівняно з 2020 роком зростає на 13,30%, у 2022 році порівняно з 2021 роком зростає на 12,77%. Імпорт на підприємстві на протязі 2020 - 2023 років зростає. Імпорт у 2020 році порівняно з 2019 роком зменшиться на 7,27%, у 2021 році порівняно з 2020 роком зростає на 13,30%, у 2022 році порівняно з 2021 роком

зросте на 12,77%. Рентабельність експортної операції на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у 2020 - 2022 рр. становитиме 51,15%, що свідчить про досить високу результативність зовнішньоекономічної діяльності на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ». Рентабельність імпортової операції на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у 2020 - 2022 рр. становитиме в межах 22,10 – 22,33%, що свідчить про досить високу результативність зовнішньоекономічної діяльності на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ».

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Приватне акціонерне товариство «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» було створене в 1995 році. Основним видом продукції Товариства є виробництво залізорудних офлюсованих окатків. Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2018 році порівняно з 2017 роком зріс на 2070237 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком зріс на 3225950 тис. грн. Чистий прибуток протягом 2015 - 2019 рр. стрімко збільшувався, та у 2019 році становив 7031716 тис. грн., що на 35,82% більше за показник 2018 року. Виходячи з рентабельності продажів, відсоток здатності підприємства контролювати собівартість послуг -39,42% у 2015 році, -0,24% у 2016 році, 20,93% в 2017 році, 23,06% в 2018 році, 27,39% в 2019 році, отже, даний показник зріс у 2016 – 2019 роках за рахунок зростання чистого прибутку. Коефіцієнт фінансової автономії у 2018 році порівно з 2017 роком на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» зріс на 16%, а у 2019 році порівняно з 2017 роком зріс на 32%, що свідчить про позитивну тенденцію в діяльності підприємства на протязі 2015 - 2019 рр. За допомогою своїх ліквідних активів підприємство здатне розрахуватися по своїх поточних зобов'язаннях на 66% у 2017 році, на 52% у 2018 році, на 95% у 2019 році. За допомогою своїх швидко ліквідних активів підприємство здатне розрахуватися по своїх поточних зобов'язаннях на 37% у 2017 році, на 17% у 2018 році, на 40% у 2019 році. За допомогою своїх найбільш ліквідних активів підприємство здатне розрахуватися по своїх поточних зобов'язаннях на 1,16% у 2017 році, на 1,19% у 2018 році, на 4,85% у 2019 році. У 2015 - 2019 рр. підприємство ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» мало нестійкий фінансовий стан.

Етапи організації зовнішньоторговельних операцій на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»: дослідження ринків постачання / збуту, встановлення ділового контакту із закордонним партнером, оформлення замовлення покупцем, забезпечення доставки і

розрахунків, здійснення замовлення продавцем, визначення ефективності зовнішньоторговельних операцій на підприємстві.

Експорт на підприємстві на протязі 2015 - 2019 років зріс, у 2018 році порівняно з 2017 роком на 116170691 тис. грн. або на 24,30%, у 2019 році порівняно з 2018 роком на 211578217 тис. грн. або на 35,99%. Найбільшу питому вагу в експорті ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» на протязі 2015 - 2019 років займали залізорудні окатки – 798635860 тис. грн. Найбільший обсяг експорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках спостерігається в Австрію - 73955168 тис. грн., Словаччину - 65080548 тис. грн. Рентабельність ЗЕД на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. становить в межах 43 - 54%, що свідчить про досить високу результативність зовнішньоекономічної діяльності на ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 рр. Виручка від зовнішньоекономічної діяльності більша ніж собівартість зовнішньоекономічної діяльності на 1,62 у 2017 році, на 1,65 у 2018 році, на 1,65 у 2019 році. Ефективність даної угоди експорту залізорудних окатків в Австрію є досить високою, адже рентабельність угоди складає 8,3%. Отже на основі проведеного коефіцієнтного аналізу можна сказати, що зовнішньоекономічний контракт на експорт залізорудних окатків в Австрію є ефективним, тому що базовий коефіцієнт експорту та альтернативний коефіцієнт ефективності експорту більше одиниці. А це означає, що прибуток від залізорудних окатків в Австрію на зовнішньому ринку є вищим ніж прибуток від реалізації такої ж партії залізорудних окатків на внутрішньому ринку. Також необхідно зазначити, що при реалізації даної угоди експортні доходи перевищують експортні витрати. Використання запропонованої угоди є доцільним тому що згідно з даними коефіцієнтного аналізу, угода є ефективною.

Імпорт на підприємстві на протязі 2015 - 2019 років зріс, у 2018 році порівняно з 2017 роком на 554827 тис. грн. або на 38,32%, у 2019 році

порівняно з 2018 роком на 405955 тис. грн. або на 20,27%. Найбільшу питому вагу в імпорті ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» на протязі 2015 - 2019 років займали гірничодобувні активи – 801541 тис. грн. Найбільший обсяг імпорту ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у 2015 - 2019 роках спостерігається з Німеччини - 778661 тис. грн. На основі проведеного дослідження можна стверджувати, що імпортна діяльність на підприємстві ведеться в цілому ефективно про що свідчить значення коефіцієнту ефективності імпорту, що на протязі досліджуваного періоду є більшим від одиниці. Варто зазначити, що показники рентабельності також свідчать про відносну прибутковість імпортової діяльності.

Досвід теоретичних доробок з питань управління ЗТО, а також проведений аналіз організації управління ЗТО на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» дозволяють зробити певні висновки про недоліки процесу управління ЗТО і необхідність розробок нових заходів щодо удосконалення організації управління ЗТО в аналізованому об'єкті дослідження. У зв'язку з цим ми пропонуємо наступні шляхи удосконалення: удосконалити процес організації управління ЗТО шляхом реорганізації підрозділу, що займається ЗЕД, ліквідувати деякі посади і ввести нові, змінити підпорядкованість окремих посадових осіб; розробити систему розподілу завдань, прав та відповідальності між різними структурними підрозділами ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» в процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності за допомогою використання матричного методу раціоналізації розподілу із застосуванням лінійної карти розподілу.

Резерви щодо вдосконалення управління операцій з експорту та імпорту на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»: пошук нових ринків збуту своєї продукції; застосування засобів страхування валютних ризиків; організація потрібних строків поставки; оптимізація накладних витрат; встановлення програми по митному

законодавству України MDOOffice.

Експорт на підприємстві на протязі 2020 - 2023 років зросте. Експорт у 2020 році порівняно з 2019 роком зменшиться на 12,90%, у 2021 році порівняно з 2020 роком зросте на 13,30%, у 2022 році порівняно з 2021 роком зросте на 12,77%. Імпорт на підприємстві на протязі 2020 - 2023 років зросте. Імпорт у 2020 році порівняно з 2019 роком зменшиться на 7,27%, у 2021 році порівняно з 2020 роком зросте на 13,30%, у 2022 році порівняно з 2021 роком зросте на 12,77%. Рентабельність експортної операції на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у 2020 - 2022 рр. становитиме 51,15%, що свідчить про досить високу результативність зовнішньоекономічної діяльності на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ». Рентабельність імпоротної операції на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у 2020 - 2022 рр. становитиме в межах 22,10 – 22,33%, що свідчить про досить високу результативність зовнішньоекономічної діяльності на ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI
2. Закон «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-XII
3. Бабан Т. О. Обґрунтування ефективності кооперації сільськогосподарських підприємств для експорту зерна ячменю [Електронний ресурс] / Т. О. Бабан // ScienceRise. 2017. № 7. С. 19-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/texs_2017_7_6 (дата звернення: 11.11.2020).
4. Бабій І. В. Стратегічне управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств за умов активізації інтеграційних процесів : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04 / Бабій Ірина Віталіївна ; Хмельниц. нац. ун-т. Хмельницький, 2019. 40 с.
5. Бабірлі У. Х. Напрямки розширення експортного потенціалу вітчизняних підприємств на ринках єс [Електронний ресурс] / У. Х. Бабірлі, С. В. Князь, О. П. Павленко // Економіка та держава. 2017. № 3. С. 25-30.
6. Бірюк О. С. Формування стратегії експортноорієнтованої компанії... : автореф. дис. ... / Бірюк. - Київ, 2014.
7. Вацик Н. О. Економічне оцінювання та планування витрат на експортну діяльність машинобудівних підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Вацик Наталія Орестівна ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Л., 2014. 25 с.
8. Волченко Н. В. Управління експортним потенціалом підприємства: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / Н. В. Волченко // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Економіка і менеджмент. 2017. Вип. 4. С. 36-40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsna_ekon_2017_4_8 (дата звернення: 16.11.2020).
9. Головова К. Ю. Інформаційна підтримка управлінських рішень у зовнішньоекономічній діяльності підприємства : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Головова Кристина Юріївна ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Луганськ, 2014. 20 с.

10. Гринкевич С. С. Формування експортного потенціалу аграрних підприємств [Електронний ресурс] / С. С. Гринкевич, І. М. Лаврів // Підприємництво та інновації. 2017. Вип. 3. С. 95-101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pidinnov_2017_3_16 (дата звернення: 02.11.2020).
11. Гришко Н. В. Оцінювання результативності оперативного менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Н. В. Гришко, Б. Б. Любич // Економіка промисловості. 2013. № 3. С. 148-156. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econpr_2013_3_14 (дата звернення: 02.10.2020).
12. Гуд А. М. Організація митно-правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Гуд Андрій Михайлович ; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь, 2017. 19 с.
13. Дідоренко Т. В. Особливості економічного розвитку та експортних можливостей агропромислових підприємств [Електронний ресурс] / Т. В. Дідоренко, І. М. Белова // Молодий вчений. 2017. № 6. С. 410-414. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_6_95 (дата звернення: 05.10.2020).
14. Жигалкевич Ж. М. Особливості зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств в умовах євроінтеграції [Електронний ресурс] / Ж. М. Жигалкевич, О. В. Станіславський // Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". 2019. № 16. С. 116-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evntukpi_2019_16_15 (дата звернення: 07.10.2020).
15. Жилінська Л. О. Розробка стратегії покращення рівня експорту продукції промислового підприємства [Електронний ресурс] / Л. О. Жилінська, А. І. Печеник // Вісник економічної науки України. 2014. № 1. С. 35-41. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Venu_2014_1_12.pdf (дата звернення: 14.09.2020).
16. Зосімова А. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення оцінювання зовнішньоекономічної діяльності з позицій конкурентоспроможності

підприємства : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Зосімова Анастасія Володимирівна ; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. Харків, 2018. 20 с.

17. Казанджі А. В. Управління виробничою та зовнішньоекономічною діяльністю підприємств олійно-жирового комплексу України : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Казанджі Альона Вікторівна ; Миколаїв. нац. аграр. ун-т. Миколаїв, 2019. 24 с.

18. Калайтан Т. В. Резерви зростання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Т. В. Калайтан, Р. К. Шурпенкова, О. М. Сарахман // Підприємництво і торгівля. 2019. Вип. 24. С. 97-102. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2019_24_16 (дата звернення: 16.08.2020).

19. Калінеску Т. В. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : [підручник] / Т. В. Калінеску, Г. С. Ліхоносова, О. М. Антіпов ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Луганськ : Вид-во СХУ ім. Володимира Даля, 2014. 553 с.

20. Кендюхов О. В. Чинники ефективності маркетингової стратегії експортної діяльності підприємства [Електронний ресурс] / О. В. Кендюхов, В. Є. Болгов, В. П. Залізнюк // Економіка і організація управління. 2017. Вип. 1. С. 38-51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eiou_2017_1_6 (дата звернення: 14.10.2020).

21. Книшек О. О. Методика та організація аналізу і контролю зовнішньоекономічної діяльності підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 / Книшек Оксана Олексіївна ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне, 2017. 21 с.

22. Костенко А. М. Диверсифікація зовнішньоекономічної діяльності підприємств України в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / А. М. Костенко // Водний транспорт. 2019. Вип. 1. С. 94-98. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vodt_2019_1_16 (дата звернення: 13.10.2020).

23. Кузнецова І. О. Стратегія зовнішньоекономічної діяльності підприємств борошномельної галузі: концептуальна модель [Електронний ресурс] / І. О. Кузнецова, Ю. В. Карпенко // Вісник соціально-економічних досліджень. 2019. № 1. С. 168-178. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2019_1_18 (дата звернення: 14.10.2020).
24. Курган Н. В. Інформаційне забезпечення рентабельності експортних операцій підприємства в умовах автоматизації обліково-аналітичного процесу [Електронний ресурс] / Н. В. Курган // Вісник економіки транспорту і промисловості. 2014. Вип. 45. С. 92-97. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vetp_2014_45_20.pdf (дата звернення: 16.08.2020).
25. Мангушев Д. В. Дослідження та шляхи вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві [Електронний ресурс] / Д. В. Мангушев, В. А. Євтушенко, В. І. Задорожний // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2019. Т. 24, Вип. 5. С. 50-54. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2019_24_5_10 (дата звернення: 14.07.2020).
26. Мельник О. Г. Експортний потенціал підприємства: сутність і методологічні основи аналізу [Електронний ресурс] / О. Г. Мельник // Проблеми економіки. 2017. № 1. С. 226-231.
27. Морозова О. С. Економіко-експертний механізм зовнішньоекономічної діяльності газотранспортних підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Морозова Олена Сергіївна ; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. Івано-Франківськ, 2019. 20 с.
28. Отенко В. І. Оцінка рівня експортно-імпортного потенціалу промислових підприємств: методичне забезпечення [Електронний ресурс] / В. І. Отенко, І. О. Бараннік // Бізнес Інформ. 2017. № 4. С. 256-261.
29. Павлюк Т. С. Сучасні методи управління зовнішньоекономічною діяльністю машинобудівних підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Павлюк Тетяна Сергіївна ; Запоріж. нац. ун-т. Запоріжжя, 2018. 20 с.

30. Педан М. Л. Основи стратегічного маркетингу зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств [Електронний ресурс] / М. Л. Педан // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2019. № 2. С. 192-195. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2019_2_37 (дата звернення: 16.10.2020).
31. Садридінєв Р. Ш. Інфраструктурне забезпечення розвитку зовнішньоекономічної діяльності аграрних підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Садридінєв Рустамджан Шасмідінович ; Миколаїв. нац. аграр. ун-т. Миколаїв, 2017. 24 с.
32. Сапрун Г. Г. Розробка моделі управління конкурентоспроможністю експортно-орієнтованих підприємств [Електронний ресурс] / Г. Г. Сапрун // Молодий вчений. 2017. № 3. С. 830-836. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_3_191 (дата звернення: 17.06.2020).
33. Тимошенко Н. Ю. Аналіз експортно-імпоротної діяльності промислових підприємств України [Електронний ресурс] / Н. Ю. Тимошенко, О. О. Сологуб // Молодий вчений. 2017. № 6. С. 511-514. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_6_118 (дата звернення: 17.08.2020).
34. Ткаченко А. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ / Ткаченко А. М., Дідченко О. І. ; Держ. ВНЗ "Укр. держ. хім.-технол. ун-т". Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2017. 353 с.
35. Тульчинська С. О. Стимулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств в умовах реалізації концепції транскордонного співробітництва [Електронний ресурс] / С. О. Тульчинська, С. О. Кириченко, А. В. Бут, В. П. Дубенець // Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 2. С. 20-23.
36. Фесенко В. В. Методологія аудиту та аналізу зовнішньоекономічної діяльності пов'язаних підприємств : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.09 / Фесенко Валерія Валеріївна ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль, 2019. 36 с.

37. Ціолковська С. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств агробізнесу : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Ціолковська Софія Ігорівна ; Львів. нац. аграр. ун-т. Львів, 2019. 20 с.
38. Чернобай Л. І. Теоретичні аспекти та прикладні засади економічного оцінювання та планування витрат на експортну діяльність підприємств з урахуванням стадій залучення до зовнішнього ринку : моногр. / Л. І. Чернобай, Н. О. Ващик. Львів : Растр-7, 2014. 464 с.
39. Шеремета К. Ю. Механізм фінансового забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємства : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Шеремета Ксенія Юріївна ; Хмельниц. нац. ун-т. - Хмельницький, 2014. 20 с.
40. Шестакова О. А. Управління розвитком експортного потенціалу... : автореф. дис. ... / Шестакова. Харків, 2014.

ДОДАТКИ

Додаток А

Організаційна структура департаменту зовнішньоекономічної діяльності
ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

Заступник генерального директора по зовнішньоекономічній діяльності

Начальник відділу зовнішньоекономічної діяльності

Заступник начальника по зовнішньоекономічних зв'язках

ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
У тисячах українських гривень**

Активи	Примітки	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року
Необоротні активи			
Основні засоби	5	15 086 107	11 397 556
Інвестиційна нерухомість	6	20 576	-
Активи у формі права користування	7	290 309	-
Нематеріальні активи	8	235 264	213 216
Інвестиції	9	193 925	197 771
Запаси	10	5 692 674	5 618 502
Відстрочені податкові активи	22	632 847	585 272
Усього необоротних активів		22 151 702	18 012 317
Оборотні активи			
Запаси	10	4 025 199	3 060 319
Торгова та інша дебиторська заборгованість	11	5 155 341	5 321 334
Передоплати та інші оборотні активи	12	532 061	430 622
Податки до відшкодування, окрім податку на прибуток	13	665 563	822 181
Грошові кошти та короткострокові депозити	14	560 027	224 790
Усього оборотних активів		10 938 191	9 859 246
Усього активів		33 089 893	27 871 563
Власний капітал і зобов'язання			
Власний капітал			
Статутний капітал	15	1 902 360	1 902 360
Незареєстрований статутний капітал	15	1 185 240	-
Емісійний дохід	15	4 182 890	79 951
Власні викуплені акції	15	-	(141)
Інші резерви	15	(423 404)	(278 614)
Резервний капітал	15	285 354	285 354
Нерозподілений прибуток		13 509 676	6 477 960
Усього власного капіталу		20 642 116	8 466 870
Довгострокові зобов'язання			
Неконтрольовані частки	16	35	35
Кредити і позики, за якими нараховуються відсотки	17	18 090	62 158
Орендні зобов'язання	7	200 695	-
Пенсійні зобов'язання із визначеними виплатами	18	640 532	462 509
Резерв на рекультивацію кар'єру	19	48 153	38 338
Усього довгострокових зобов'язань		907 505	563 040
Короткострокові зобов'язання			
Кредити і позики, за якими нараховуються відсотки	17	9 628 764	17 411 983
Торгова та інша кредиторська заборгованість	20	1 542 089	1 007 676
Орендні зобов'язання	7	75 396	-
Податок на прибуток до сплати		91 903	207 377
Пенсійні зобов'язання із визначеними виплатами	18	43 814	37 138
Інші зобов'язання		1 197	5 336
Податки до сплати, крім податку на прибуток	21	157 109	172 141
Усього короткострокових зобов'язань		11 540 272	18 841 653
Усього зобов'язань		12 447 777	19 404 693
Усього власного капіталу та зобов'язань		33 089 893	27 871 563

Підписано і затверджено до випуску від імені ПРАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»
02 квітня 2020 року:

Віктор Лотоус

Микола Кладієв

Олег Горюшко

Голова правління

Заступник голови правління

Головний бухгалтер

ПРАТ «ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНІ ДОХОДИ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
У тисячах українських гривень**

	Примітки	2019	2018
Дохід від реалізації	23	25 674 866	22 448 916
Собівартість реалізації	24	(13 994 642)	(12 285 412)
Валовий прибуток		11 680 224	10 163 504
Інші доходи	27	116 995	99 372
Витрати на реалізацію та збут	25	(2 818 961)	(2 082 070)
Загальногосподарські та адміністративні витрати	26	(633 814)	(450 539)
Інші витрати	27	(506 768)	(754 062)
Фінансові витрати	28	(939 804)	(1 173 300)
Фінансові доходи	28	10 713	18 295
Прибуток від курсових різниць, нетто	29	1 470 237	106 437
Частка прибутку асоційованого підприємства	9	109 919	149 168
Прибуток до оподаткування		8 488 741	6 076 805
Витрати з податку на прибуток	22	(1 457 025)	(899 759)
Прибуток за рік		7 031 716	5 177 046
Чисті інші сукупні збитки, які змінюють свою класифікацію на прибуток або збиток у подальші періоди			
<i>Інші сукупні доходи, які не змінюють свою класифікацію на прибуток або збиток у подальші періоди</i>			
(Збиток)/прибуток у результаті переоцінки пенсійних зобов'язань із визначеними виплатами	18	(144 790)	34 600
Вплив податку на прибуток	22		
Чисті інші сукупні (збитки)/доходи, які не змінюють свою класифікацію на прибуток або збиток у подальші періоди		(144 790)	34 600
Інші сукупні (збитки)/прибутки за рік, за вирахуванням податку		(144 790)	34 600
УСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ ЗА РІК, ЗА ВИРАХУВАННЯМ ПОДАТКУ		6 886 926	5 211 646

Додаток В

Додаток № 1.

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство ПРАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»Територія ПолтавськаОрганізаційно-правова форма господарювання Прийняте акціонерне товариствоВид економічної діяльності вільне видобування залізної рудиСередня кількість працівників 7 830 осібАдреса, телефон: 39802, Полтавська обл., м. Голішні Пляви, вул. Будівельників, 16 т.7-44-41

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2-ж), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «у» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

За СДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
2019	01	01
00191282		
5310200000		
231		
07.10		

v

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1-ж

Код за ДКУД

1801007

Активи	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	202 773	200 311
первісна вартість	1001	235 195	241 106
накопичена амортизація	1002	(32 422)	(40 795)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 601 696	3 946 910
Основні засоби	1010	6 916 890	7 463 546
первісна вартість	1011	11 828 358	13 165 416
знос	1012	(4 911 468)	(5 701 870)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	166 822	197 771
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	562 414	586 160
Гудвіл при консолідації	1055	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	10 450 595	12 394 698
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	6 822 645	8 678 814
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 606 450	5 268 593
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	216 077	419 326
з бюджетом	1135	468 461	821 343
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	80
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	46 304	51 439
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	218 364	224 791
Витрати майбутніх періодів	1170	931	8 412
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	12 379 232	15 472 918
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	22 829 827	27 867 616

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 902 360	1 902 360
Капітал у дооцінках	1405	(313 129)	(339 358)
Додатковий капітал	1410	81 218	81 218
Резервний капітал	1415	-	285 354
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 584 981	6 537 530
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	(340)
Неконтрольована частка	1490	34	34
Усього за розділом I	1495	3 255 464	8 466 798
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	391
Довгострокові кредити банків	1510	97 940	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	148 236	62 516
Довгострокові забезпечення	1520	492 579	500 847
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	738 755	563 754
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	17 660 941	17 352 164
товари, роботи, послуги	1615	532 808	791 397
розрахунками з бюджетом	1620	347 133	379 565
у тому числі з податку на прибуток	1621	255 799	207 377
розрахунками зі страхування	1625	14 060	17 546
розрахунками з оплати праці	1630	51 908	65 670
Поточні забезпечення	1660	101 441	121 576
Доходи майбутніх періодів	1665	-	63
Інші поточні зобов'язання	1690	127 317	109 083
Усього за розділом III	1695	18 835 608	18 837 064
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	22 829 827	27 867 616

Затверджено до випуску та підписано 23 квітня 2019 року

Голова правління

Заступник Голови правління з фінансових питань

В.В. Лотоус

М.А. Кладів

О.М. Горюшка

Додаток № 2.

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство **ПРАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»**
(найменування)

за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01
00191282		

Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 р.

Форма № 2-к

Код за ДКУД

1801008

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	22 472 994	20 378 679
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12 257 377)	(9 280 093)
Валовий:			
прибуток	2090	10 215 617	11 098 586
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	75 226	70 752
Адміністративні витрати	2130	(484 678)	(336 889)
Витрати на збут	2150	(2 082 351)	(1 973 423)
Інші операційні витрати	2180	(747 676)	(1 012 309)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	6 976 138	7 846 717
збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	149 168	130 913
Інші фінансові доходи	2220	18 294	40 529
Інші доходи	2240	106 435	-
Фінансові витрати	2250	(1 173 832)	(1 565 015)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	-	(418 012)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	6 076 203	6 035 132
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(838 820)	(1 769 042)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	5 237 383	4 266 090
збиток	2355	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	(2)	(3)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	34 600	(233 709)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	34 598	(233 712)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(60 827)	42 068
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(26 229)	(191 644)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5 211 154	4 074 446
Чистий прибуток (збиток), що належить:			
власникам материнської компанії	2470	5 237 383	4 266 091
неконтрольованій частці	2475	-	(1)
Сукупний дохід, що належить:			
власникам материнської компанії	2480	5 211 154	4 074 447
неконтрольованій частці	2485	-	(1)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7 126 586	5 800 754
Витрати на оплату праці	2505	1 169 098	776 295
Відрахування на соціальні заходи	2510	256 506	174 323
Амортизація	2515	919 771	642 499
Інші операційні витрати	2520	7 163 221	5 208 841
Разом	2550	16 635 182	12 602 712

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	190 991 617	190 975 493
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	190 991 617	190 975 493
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	27,42	22,34
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	27,42	22,34
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Затверджено до випуску та підписано 23 квітня 2019 року

Голова правління

Голова правління з фінансових питань

В.В. Латогу

М.А. Каліси

О.М. Горощко

Додаток № 1.

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство ПРАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»Територія ПолтавськаОрганізаційно-правова форма господарювання Приватне акціонерне товариствоВид економічної діяльності відкрите видобування залізної рудиСередня кількість працівників¹ 7 785 чол.Адреса, телефон: 39802, Полтавська обл., м. Горішні Плавні, вул. Будівельників, 15 т. 7-44-41

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2-к), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДИ		
2018	01	01
За ЄДРПОУ		
за КОАТУУ		
за КОПФГ		
за КВЕД		

v

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2017 р.

Форма № 1-к

Код за ДКУД

1801007

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	130 521	202 773
первісна вартість	1001	156 036	235 195
накопичена амортизація	1002	(25 515)	(32 422)
Незаввершені капітальні інвестиції	1005	1 559 957	2 378 809
Основні засоби	1010	6 775 459	7 139 777
первісна вартість	1011	11 070 906	12 051 245
знос	1012	(4 295 447)	(4 911 468)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	74 782	186 822
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	1 423 638	562 414
Гудвіл при консолідації	1055	-	-
інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	9 964 357	10 450 595
II. Оборотні активи			
Заласи	1100	4 973 315	6 822 645
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 207 966	4 606 450
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	151 783	216 077
з бюджетом	1135	771 635	468 461
у тому числі з податку на прибуток	1136	288 657	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	133 108	46 304
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 087 038	218 364
Витрати майбутніх періодів	1170	816	931
інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	11 325 661	12 379 232
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	21 290 018	22 829 827

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 902 360	1 902 360
Капітал у дооцінках	1405	(121 485)	(313 129)
Додатковий капітал	1410	81 209	81 218
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(2 699 574)	1 584 981
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	(1 424)	-
Неконтрольована частка	1490	35	34
Усього за розділом I	1495	(838 879)	3 255 464
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	187 340	97 940
Інші довгострокові зобов'язання	1515	322 711	148 236
Довгострокові забезпечення	1520	336 787	492 579
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	846 838	738 755
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	20 056 476	17 660 941
товари, роботи, послуги	1615	511 898	532 808
розрахунками з бюджетом	1620	64 146	347 133
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	255 799
розрахунками зі страхування	1625	9 622	14 060
розрахунками з оплати праці	1630	35 196	51 908
Поточні забезпечення	1660	84 856	101 441
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	519 855	127 317
Усього за розділом III	1695	21 282 059	18 835 608
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	21 290 018	22 829 827

Затверджено до випуску та підписано 30 березня 2018 року

Голова правління

Заступник голови правління з фінансових питань

Головний бухгалтер

В.В. Лотоус

М.А. Кладів

К.І. Балака

Додаток № 2.

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство ПрАТ «Полтавський грибно-збагачувальний комбінат»
(найменування)

за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	01	01
00191282		

**Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2017 р.**

Форма № 2-к

Код за ДКУД

1801008

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	20 378 679	16 946 256
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(9 280 093)	(9 026 209)
Валовий:			
прибуток	2090	11 098 586	7 920 047
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	70 752	87 383
Адміністративні витрати	2130	(338 889)	(252 571)
Витрати на збут	2150	(1 973 423)	(2 546 708)
Інші операційні витрати	2180	(1 012 309)	(1 085 133)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	7 846 717	4 123 018
збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	130 913	103 885
Інші фінансові доходи	2220	40 529	34 570
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(1 565 015)	(1 724 550)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(418 012)	(2 159 505)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	6 035 132	377 418
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1 769 042)	(417 860)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	4 266 090	-
збиток	2355	-	(40 442)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	(3)	(3)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	(22)
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(233 709)	31 792
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(233 712)	31 767
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	42 068	(5 723)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(191 644)	26 044
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	4 074 446	(14 398)
Чистий прибуток (збиток), що належить: власникам материнської компанії	2470	4 266 091	(40 442)
неконтрольованій частці	2475	(1)	-
Сукупний дохід, що належить: власникам материнської компанії	2480	4 074 447	(14 398)
неконтрольованій частці	2485	(1)	-

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	5 800 754	5 108 463
Витрати на оплату праці	2505	778 295	526 270
Відрахування на соціальні заходи	2510	174 323	120 698
Амортизація	2515	642 499	636 997
Інші операційні витрати	2520	5 208 841	6 518 193
Разом	2550	12 602 712	12 910 621

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	190 975 493	190 920 751
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	190 975 493	190 920 751
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	21,33	(0,21)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	21,33	(0,21)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Затверджено до випуску та підписано 30 березня 2016 року

Голова правління

Заступник Голови правління з фінансових питань

Голова бухгалтерії

М.П.

В.В. Лотоус

М.А. Кладієв

К.І. Вавака

Додаток Д

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ"		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія ГОРІШНІ ПЛАВНІ		за СДРПОУ	2017.01.01
Організаційно-правова форма господарювання Відкрите акціонерне товариство		за КОАТУУ	00191282
Вид економічної діяльності Добування залізних руд		за КОПФГ	5310200000
Середня кількість працівників 7859		за КВЕД	231
Адреса, вул. Будівельників, 16, м. Горішні Плавні, Полтавська область, 39802, Україна, (05348)74221 телефон			07.10
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2-к), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2016 р.

Форма № 1-к Код за ДКУД 1801007

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	128323	130521
первісна вартість	1001	150018	156036
накопичена амортизація	1002	21695	25515
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1246317	1559957
Основні засоби	1010	7058534	6775459
первісна вартість	1011	10650816	11070906
знос	1012	3592282	4295447
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	146510	74782
інші фінансові інвестиції	1035	225	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	1681162	1423638
Гудвіл	1050	0	0
Гудвіл при консолідації	1055	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	223388	0
Усього за розділом I	1095	10484459	9964357

1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3848394	4973315
Виробничі запаси	1101	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2360085	4207966
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	73460	151783
з бюджетом	1135	2237775	771635
у тому числі з податку на прибуток	1136	1154647	288657
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	69315	133108
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	320413	1087038
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	698	816
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:	1181	0	0
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	8910140	11325661
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	19394599	21290018

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1902360	1902360
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	(147527)	(121485)
Додатковий капітал	1410	81333	81209
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	475590	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(3116012)	(2699574)
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	1123	1424
Інші резерви	1435	0	0
Неконтрольована частка	1490	35	35
Усього за розділом I	1495	(805344)	(838879)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	247115	187340
Інші довгострокові зобов'язання	1515	445205	322711
Довгострокові забезпечення	1520	335300	336787
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:	1531	0	0
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1027620	846838
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610	17859397	20056476
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1615	870230	511898
розрахунками з бюджетом	1620	89434	64146
у тому числі з податку на прибуток	1621	53	0
розрахунками зі страхування	1625	14737	9622
розрахунками з оплати праці	1630	30003	35196
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	0
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	80318	84866
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	228204	519855

Усього за розділом III	1695	19172323	21282059
I	2	3	4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	19394599	21290018

Примітки: д/н

Керівник

Лотоус Віктор Вікторович

Головний бухгалтер

Вавака Катерина Іванівна

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"ПОЛТАВСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ
2017.01.01
00191282

Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2016 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ Форма № 2-к Код за ДКУД 1801008

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	16946256	14969052
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(9026209)	(9045173)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	7920047	5923879
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	87383	90353
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання кошти, звільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(252571)	(244135)
Витрати на збут	2150	(2546708)	(2291994)
Інші операційні витрати	2180	(1085133)	(4444050)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	4123018	0
прибуток			
збиток	2195	(0)	(965947)
Дохід від участі в капіталі	2200	103885	86137
Інші фінансові доходи	2220	34570	70780
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(1724550)	(1466511)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(2159505)	(4833018)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на зовнішні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	377418	0
прибуток			
збиток	2295	(0)	(7108559)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(417860)	1208290
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:	2350	0	0
прибуток			
збиток	2355	(40442)	(5900269)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	(3)	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	(22)	22
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	31792	87781
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	31767	87803
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(5723)	(15801)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	26044	72002
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(14398)	(5828267)
Чистий прибуток (збиток), що належить:	2470	(40442)	(5900257)
власникам материнської компанії			
неконтрольованій частці	2475	0	(12)
Сукупний дохід, що належить:	2480	(14398)	(5828255)
власникам материнської компанії			
неконтрольованій частці	2485	0	(12)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	5108463	4886015
Витрати на оплату праці	2505	526270	393833
Відрахування на соціальні заходи	2510	120698	164553
Амортизація	2515	636997	632135
Інші операційні витрати	2520	8677698	14781834
Разом	2550	15070126	20858370

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	190920751	190999353
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	190920751	190999353
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(0,21)	(30,89)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(0,21)	(30,89)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: д/н

Керівник

Лотоус Віктор Вікторович

Головний бухгалтер

Вавака Катерина Іванівна